

Üniversite Öğrencileri Drama Dersini Neden Seçiyorlar? Ankara Üniversitesi Örneği

Gökhan Karaosmanoğlu¹

İhsan Metinnam²

Makale Bilgisi

DOI: 10.21612/yader.2022.012

Makale Geçmişi

Geliş tarihi 09.05.2022

Düzelme 03.07.2022

Kabul 12.07.2022

Anahtar Sözcükler

Seçmeli drama dersi

Yaratıcı drama

Drama dersinden beklentiler

Yükseköğretim

Üniversite öğrencileri

Makale Türü

Araştırma Makalesi

Öz

Örgün eğitimde farklı yaş gruplarında zorunlu ya da seçimli bir ders olarak okutulan dramayı üniversite öğrencileri farklı nedenlerle seçmektedir. Drama, farklı fakültelerde ve farklı bölümlerde eğitim alan üniversite öğrencilerinin kültür ve sanat konusunda kendilerini geliştirdikleri derslerden biridir. Bu çalışmada drama dersi alan üniversite öğrencilerinin dramayı nasıl tanımladıklarını, drama dersini seçmelerinin nedenlerini ve ders konusundaki beklentilerini belirlemek amaçlanmaktadır. Temel nitel araştırmanın kullanıldığı çalışmada 115 üniversite öğrencisine amaçlı örneklem yoluyla ulaşılmıştır. Araştırmada veriler “Seçmeli Drama Dersi Hazırlanış Şekli Belirleme Formu” ile toplanmış, verilerin çözümlenmesinde betimsel analiz kullanılmıştır. Araştırma sonuçlarına göre katılımcılar dramayı genellikle tiyatro ile ilişkilendirmişler, dramanın tiyatro ya da tiyatronun bir dalı olduğunu ifade etmişlerdir. Katılımcıların drama dersini, gelişimlerine katkı sağlaması (okudukları bölüme, farklı yönlerini keşfetmeye, eğlenmeye, merak etmeye), sanata ve sahne sanatlarına ilgi duymaları, tiyatro ve drama konusunda kendilerini geliştirmek amacıyla seçtikleri görülmüştür. Katılımcıların dersten beklentileri farklı gelişim alanlarında (iletişim becerileri, özgüven, farklı bakış açıları, yaratıcılık, hayal gücü, empati, sosyalleşme, eğlenme, rahatlama, kendini keşfetme), tiyatrodaki (oyunculuk, tiyatro kuramı bilgisi, sahneleme, dramatik yazarlık, oyun metinleri okuma, yeni bakış açıları kazanma) ve dramada (alan bilgisi, doğaçlama becerisi) gelişim sağlamaktır. Araştırma sonuçları göz önünde bulundurularak drama dersi içeriklerinin üniversitelerde daha iyi tanıtılması, drama konusundaki kavram yanlışlarını ortadan kaldıracak çalışmalar yapılması ve öğrencilerin drama dersini bu doğrultuda seçmeleri önerilmektedir.

1 Dr. Ankara Üniversitesi, Ankara, Türkiye. E-posta: gkaraosmanoglu@gmail.com, Orcid ID: 0000-0002-6612-4669

2 Dr. Ankara Üniversitesi, Ankara, Türkiye. E-posta: ihsanmetinnam@gmail.com, Orcid ID: 0000-0001-6984-2693

Giriş

Dramanın en önemli amaçlarından biri, gerçek yaşama ilişkin sorunları rol oynamaya, doğaçlamaya dayalı biçimde ele alarak sanatsal bir tartışma ortamı sunmasıdır. Katılımcılar, dramanın kendilerine sunmuş olduğu araçlarla güvenli bir ortamda etkileşime girerek toplumdaki farklı rolleri deneyimler ve insan olmanın anlamını çok boyutlu bir biçimde araştırma fırsatı bulurlar (Thorkelsdóttir, 2016). Katılımcıların farklı rollere girerek dramatik bir kurgu içerisinde karşılaştıkları bir sorunla, gizemle, yolculukla, araştırma ya da kriz durumuyla yüzleştikleri (Bolton, 2007) drama süreci ülkemizde yaratıcı drama, eğitimde drama olarak da anılmaktadır. Drama çalışmaları bir eğitmen eşliğinde yürütülür, katılımcıların önceki yaşantılarından yola çıkılarak dersin amacına uygun olarak tasarlanmış bir mekânda, grubun hazırbulunuşluğuna uygun olarak belirlenmiş konu, iyi tasarlanmış bir plan eşliğinde uygulanır (Adıgüzel, 2019).

Türkiye’de farklı yaş gruplarıyla, çeşitli gelişim özelliklerine sahip katılımcılarla örgün ve yaygın eğitim kapsamında drama çalışmaları yapılmaktadır. Drama bazen bir amaç (disiplin) olarak katılımcıların ya da öğrencilerin becerilerine odaklanır, onların yaratıcılıklarını geliştirmek ya da dramaya yönelik konuları (rol, dramatik kurgu, drama teknikleri vd.) işlemek amacıyla kullanılır. Bazen de bir araç (yöntem) olarak bir dersin konularını anlatmak, belirlenen kazanımları gerçekleştirmek amacıyla işe koşulur. Dramanın her iki boyutu da tüm drama derslerinde bir öğrenme sarmalı (Bowell ve Heap, 2019) oluşturacak biçimde yer alır. Yöntem boyutu, drama dersinin eğitsel; disiplin boyutu ise sanat formu özelliğine karşılık gelir. Drama çalışmaları rol oynamayı ve doğaçlamayı temel alır, estetik bir süreç olarak kendini var eder. Dramanın özünü yansıtan bu sanatsal kaygı, katılımcıların ve drama eğitmeninin yaratıcı bir biçimde sürece dahil olmalarını sağlar.

Türkiye’de temel eğitim düzeyinde gerçekleştirilmiş tüm drama çalışmalarını akademik başarıya, kalıcı öğrenmeye, tutum, beceri ve değer geliştirmeye etkisi üzerinden değerlendiren bir meta-analiz çalışması dramanın etkili bir yöntem olduğunu ortaya koymaktadır (Yıldırım, 2021). 1980’li yılların başından bu yana drama, Türk eğitim sistemi içerisinde okul öncesinden yükseköğretime kadar birçok düzeyde zorunlu ve seçmeli ders haline gelerek önemli bir yer edinmiştir (Adıgüzel ve Metinnam, 2021). Bu derslerden bir kısmı üniversitelerin farklı fakültelerinde yürütülmektedir.

Üniversitelerdeki drama dersleri, farklı gereksinimleri karşılamak amacıyla gerçekleştirilmektedir. Öğretmen yetiştiren kurumlar olan eğitim fakültelerinde zorunlu ve seçmeli bir ders olarak yer alan dramanın daha çok yöntem boyutuna, öğretmen adaylarının meslekî becerilerini geliştirmek amacıyla odaklanılır. Diğer taraftan, 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu’nun 5. Maddesi’nin (1) bendi kapsamında açılan seçmeli güzel sanatlar dersleri içerisinde yer alan drama, tüm üniversite öğrencilerinin kişisel ve mesleki gelişimlerine katkı sağlamayı amaçlamaktadır.

Hem seçmeli hem de zorunlu drama derslerinde, rol oynamaya ve doğaçlamaya dayalı canlandırma çalışmaları gerçekleştirilirken gereksinim duyuldukça oyunlardan ve fiziksel etkinliklerden yararlanır. Bu derslerde öğrenciler belirli konuları öğrenme amaçlı ele alırlar ve dramanın sanat formuna ilişkin bilgi edinirler. Bu nedenle sözü edilen derslerde eğitsel ve sanatsal anlamda bir planlama gerçekleştirilir. Özellikle drama gibi öğrenen merkezli, yöntem olduğu kadar sanat formu özelliği taşıyan bir disiplinin işe koşulması daha yaratıcı, estetik öğrenmeye açık ve öğreneni özne kılan bir planlama anlayışına gereksinim duymaktadır. Estetik öğrenme, yalnızca öğrenenin etkin katılımını sağlayan, duysal deneyim ve hayal kurmak için olanaklar sunan, risk almaya açık bir planlama ile mümkün olabilir (Uhrmacher, 2009). Drama dersleri, drama

öğretmenin ve katılımcıların doğaçlama temelinde birlikte inşa ettikleri bir dramatik kurguya dayandığı için öğrenme hedefine giden yol tek bir hattan oluşmaz. Bu nedenle, öğretmenin güvenli alandan çıkıp risk alması gerekmektedir. Risk almak, öğrenenin katkısını planlama sürecine dahil edebilmek, öğreten ve öğrenen arasında kurulan ilişkiyi geleneksel kalıpların dışına çıkarmak için gerekli olan bir drama öğretmeni özelliğidir (Taylor ve Warner, 2006; Taylor, 2020). Bu bağlamda, drama süreçleri için alışageldik bir planlamadan çok öğrenenin ilgilerini, beklentilerini doğrudan sürece dahil eden, masa başında değil sahada oluşan, yaşayan, öğrenenle buluştuğunda sınıyan ve tamamlanan (McConnell, Conrad ve Uhrmacher, 2020), öğreten ile öğrenenin diyaloguna ve bir şeyin anlamını birlikte araştırmasına dayalı diyalojik (John, 2007) bir planlama anlayışı daha uygundur. Diyalojik planlama anlayışında ürün (planın kendisi) değil, planlamanın öğreneni merkeze alarak nasıl gerçekleştirileceği (süreç) sorunsallaştırılır (John, 2007). Drama çalışmaları planlanırken sonuçtan çok sürece odaklanmak, öğrenen ve öğreten arasındaki ilişkinin öğrenen lehine yeniden düzenlenmesi, öğrenilecek konunun katılımcılarla birlikte araştırılması gibi kaygılar mevcuttur. Diğer taraftan, sonuç değil süreç odaklı olmak dramanın belirgin özelliklerinden birisidir (Adıgüzel, 2019). Süreç ve sonuç ikiliği, drama tarihi üzerinden okunabilecek tiyatro-sınıf, sanatçı-öğretmen gibi çeşitli ikiliklerden (Anderson, 2005) yalnızca bir tanesidir. Landy ve Montgomery'ye (2012) göre drama ve tiyatro, kökleri ritüel ve dinsel törenlerde olan performans biçimleridir. Antik Yunancada drama, gerçekleştirilen eylem anlamına gelirken, tiyatro ise bir eylemi gözlemlemek üzere oluşturulmuş bir mekân olarak tanımlanır. Drama süreçlerinde katılımcı eyleme geçer. Hem sanatsal hem eğitsel sürece etkin olarak katılır. Katılımcının rolü, konvansiyonel tiyatrodaki seyirci gibi yalnızca gerçekleştirilen eylemi izlemek değildir.

Süreç odaklı olması dramanın eğitsel ve sanatsal boyutuyla ilişkilendirilebilecek tartışmaların merkezinde yer almaktadır. Drama çalışmaları, doğaçlamaya ve rol oynamaya dayalı canlandırmalar yoluyla öğrenen ve öğretenin birlikte oluşturduğu bir dramatik kurguya dayalı olarak sürdürülür. Dramatik kurgunun oluşturulma süreci ve bu süreçte kullanılan teknikler, bir diğer deyişle estetik araçlar dramanın sanatsal formuna karşılık gelir. Dramatik sanatlardan yoğun biçimde beslenen drama sıklıkla tiyatro ile karıştırılır. Bu nedenle dramanın sanat formuyla ilgili gerçekleştirilen tartışmalar genellikle iki ana noktada ele alınmıştır. Bunlardan ilki drama ve tiyatronun benzerliklerini ve farklılıklarını ortaya koyarak dramanın kendine özgü sanatsal formunu daha belirgin tanımlama kaygısıdır. Dramayı anti-tiyatrocu bir yerde konumlandıran Way (1967), drama ve tiyatro arasındaki farkı belirtirken tiyatronun seyirci ve oyuncu arasındaki iletişime ilgilenirken, dramanın katılımcıların yaşadıkları deneyimlerle ilgilendiğini ifade eder. Bu konuda Way'ın tam tersi bir konumda duran Bolton (Bolton, 1986'dan akt; Özçelik-Çetin ve Öztürk, 2013) ise tiyatro ve drama arasındaki özellikle biçimsel farklılıkları göstermek yerine daha çok iki disiplin arasındaki benzerliklere odaklanmak gerektiğinin altını çizmektedir. Way ve Bolton'ın ortaklaştığı nokta, dramanın katılımcıların deneyimlerinin merkezinde yer alması ve sonuçtan çok sürece odaklanması gerektiğidir.

Drama ve tiyatro arasındaki tartışmaların bir diğer temel noktası ise drama süreçlerinde sanat formunun (rol, sahneleme, oyunculuk vd.) ya da öğrenme hedefinin merkezde olması gerektiği konusundaki tartışmalardır. Dramada sanat formunun öncelenmesi gerektiğini düşünen bir öğretmen drama dersine *“Bu karakterle ilgili ne biliyoruz?”* gibi rol kişisini anlamaya yönelik, sanat formuna gönderme yapan bir soruyla başlarken, öğrenme hedefini önceleyen öğretmen *“Bu problemi çözmek için nereden yola çıkmalıyız?”* gibi daha çok eğitim sürecinde hedeflenen çıktıya odaklanan bir

soruyla başlayabilir (Bolton, 2007). Her iki yaklaşım da katılımcının deneyimini farklı yollarla sürecin merkezine yerleştiren bir anlayışı paylaşmaktadır. Bunun yanında, bu yaklaşımlardan herhangi birisiyle (sanat formunu ya da öğrenme hedefini incelemek) yapılandırılmış bir drama dersi bir diğer yaklaşımı mutlaka içerir.

Drama süreçlerinde benimsenen yaklaşım, katılımcıların dramanın ne olduğuna ilişkin algısını, dramadan beklentilerini ya da dramaya ilişkin ilgilerini belirlemede etkilidir. Tam tersi bir bakış açısıyla, katılımcıların dramaya yönelik beklentileri ve ilgileri de drama dersinin planlamasında benimsenecek yaklaşımın belirlenmesinde göz önünde bulundurulabilir. Çünkü bazı katılımcıların drama dersi konusundaki kaygısı kendini ifade etme, özgüven, sosyalleşme gibi becerilerin geliştirilmesi olabilirken kimi katılımcılar drama yoluyla bir şeylerin nasıl öğretileceğini anlamaya yönelik bir beklenti içinde olabilir. Bu bağlamda, herhangi bir drama dersi ya da dönemlik bir drama eğitim programı tasarlanırken katılımcıların derse yönelik ilgilerini, beklentilerini belirlemek önem taşımaktadır.

Türkiye’de gerçekleştirilen drama çalışmalarının çoğunlukla dramanın yöntem boyutuna ve örgün öğretime odaklı olduğu ifade edilebilir. Bu durum, dramanın uygulandığı düzeydeki (temel eğitim, ortaöğretim ya da yükseköğretim gibi) eğitim programlarının kazanımları ile ilişkilendirilmesi odağında uygulanması anlamına gelmektedir. Ancak üniversitelerde sosyal seçmeli dersler kapsamında, katılımcıların daha çok kişisel ilgi ve gelişim amacıyla yaklaştığı bir drama süreci tasarlanırken belirli bir eğitim programının olmaması, katılımcıların dramaya ilişkin ilgi ve beklentilerini daha önemli bir noktaya taşımaktadır. Üniversite öğrencilerinin aynı zamanda drama dersini seçme aşamasında drama konusunda yeterince bilgi edinemedikleri, dersi seçtikten sonra drama uygulamalarıyla dramayı tanımaya başladıkları söylenebilir. Bu durum, drama dersini seçmek ve dersten en yüksek verimi sağlamak isteyen öğrenciler açısından bir problem teşkil etmektedir. Zira, öğrencilerin drama dersi sürecinde ne ile karşılaşacaklarının farkında olmaları, ders içeriklerine ya da uygulanan eğitim programına yönelik ön bilgilere sahip olmaları, gelişimlerine daha fazla katkıda bulunacaktır. Bu noktada, 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu’nun 5. Maddesinin (1) bendi kapsamında açılan drama dersi konusunda üniversite öğrencilerinin hazırbulunuşluklarının ve drama dersinden beklentilerinin belirlenmesinin dersi yönetecek öğretim elemanının dersi planlanmasında izleyeceği yaklaşımı ve ders içeriğini belirlemesi açısından önemli olduğu söylenebilir. Bu araştırmada Ankara Üniversitesi öğrencilerinin drama dersini seçme nedenlerini ve ders konusundaki beklentilerini ortaya koymak amaçlanmaktadır. Bu amaç doğrultusunda aşağıdaki sorulara yanıtlar aranmıştır:

- Üniversite öğrencilerinin dramanın tanımına yönelik görüşleri nelerdir?
- Üniversite öğrencilerinin drama dersini seçme sebepleri nelerdir?
- Üniversite öğrencileri drama dersini seçerken dersin içeriğiyle ilgili bilgi edinmek amacıyla nasıl hareket etmişlerdir?
- Üniversite öğrencilerinin drama dersinden beklentileri nelerdir?

Yöntem

Araştırmada kullanılan yöntem, çalışma grubu, veri toplama araçları ve veri analizi ile ilgili başlıklara bu bölümde yer verilmiştir.

Araştırma Modeli

Bu araştırma, temel nitel araştırma deseniyle (Merriam, 2009; Merriam ve Tisdell, 2016; Merriam ve Grenier, 2019) kurgulanmıştır. Bütün nitel araştırmaların en karakteristik özelliği, bireylerin gerçekliği sosyal dünyalarıyla etkileşim içerisinde inşa ettikleri düşüncesine dayanmasıdır (Merriam ve Tisdell, 2016). Temel nitel araştırma; (1) insanların deneyimlerini nasıl yorumladığı, (2) çevrelerindeki dünyayı anlamsal olarak nasıl inşa ettikleri, (3) deneyimlerini nasıl anlamlandırdıkları ile ilgilenir (Merriam, 2009; Merriam ve Tisdell, 2016). Bu üç özellik, tüm nitel araştırmaları karakterize eden temel özelliklerdir. Ancak bazı nitel araştırma desenleri, fazladan bir boyuta sahiptir. Sözgelimi, fenomenoloji deseni, bir fenomenin altında yatan anlayışın ve özün ne olduğuyla ilgilenir. Bu nedenle araştırma probleminin yalnızca nitel bir doğasının olması yeterli olmaz. Aynı zamanda, fenomenlerin altında yatan anlayışın özünün de araştırılması gerekliliğini taşımaktadır. Ancak nitel araştırma alanındaki her çalışma fenomenoloji deseni olduğu gibi fazladan bir boyut taşımayabilir. Temel nitel araştırma, problemin nitel yöntemle araştırılmasının daha uygun olduğu ancak fenomenoloji gibi desenlerin talep ettiği özel şartları taşımayan çalışmalar için kullanılır. Temel araştırmanın nitel çalışmalarda en yaygın kullanılan desen olduğu söylenebilir (Merriam ve Tisdell, 2016; Merriam ve Grenier, 2019). Bu desende, araştırma problemine ilişkin veriler görüşme, gözlem ve doküman analizi yoluyla toplanır. Toplanan veriler nitel veri analizi kurallarına göre çözümlenir (Merriam ve Tisdell, 2016). Patton'a (2015) göre; temel nitel araştırma kullanılarak kurgulanmış çalışmaların ortak sorusu, *"Bu konu veya problem hakkında öğrenebileceklerimizin pratik sonuçları ve faydalı uygulamaları nelerdir?"* biçimindedir. Temel nitel araştırmanın bu çalışmada kullanılmasının nedeni, üniversitelerde seçmeli okutulan drama derslerini seçen öğrencilerin derse ilişkin ön bilgilerini, dersi seçmeye nasıl karar verdiklerini, dersten beklentilerini açık uçlu sorular yoluyla ortaya koyarak betimlemektir. Bu yolla, dersi gelecekte alacak öğrencilerin drama dersini daha bilinçli seçmelerine ve dersi verecek öğretim elemanlarının ders içeriğini yapılandırmalarına yardımcı olacak pratik bilgiler sunulması düşünülmektedir.

Çalışma Grubu

Araştırmanın çalışma grubunu 2021-2022 eğitim öğretim yılı güz döneminde Ankara Üniversitesi'nde farklı bölümlerde eğitim alan, çoğunluğu drama deneyimine sahip olmayan 115 öğrenci (81 kadın, 34 erkek) oluşturmuştur. Çalışma grubunu oluşturmak amacıyla araştırmanın konusu odağında en zengin ve en yakın veriyi sunacak örneklerle oluşturulan amaçlı örneklem tekniğinden yararlanılmıştır (Yin, 2016). Çalışma grubuna dahil edilen öğrencilerde, drama dersini kesin olarak seçmiş olmaları koşulu aranmıştır. Seçimlik bir ders olan drama, diğer sanat dersleri olan resim, müzik, heykel, yaratıcı yazma, sinema ve fotoğraf dersleri arasında bulunmaktadır. Üniversitelerde bu dersleri, rektörlüklere bağlı Güzel Sanatlar Bölümleri ya da Temel Sanat Eğitimi gibi bölümlerde görev yapan öğretim elemanları yürütmektedir. 5i dersleri kapsamında yürütülen bu derslerin uygulamaları üniversiteden üniversiteye farklılık gösterebilmektedir. Bu bağlamda, çalışma Ankara Üniversitesi'nde 5i maddesi kapsamında açılmış olan seçmeli derslerden biri olan drama özelinde gerçekleştirilmiştir. Çalışma kapsamında görüşleri alınan her bir öğrenci için katılımcı

gizliliğini korumak adına “K1, K2, K115” gibi kodlar kullanılmıştır. Çalışma grubunda yer alan katılımcıların eğitim gördükleri fakülteler, bölümler ve sayıları Tablo 1’de görülebilir:

Tablo 1. *Çalışma Grubundaki Üniversite Öğrencilerinin Fakülteleri, Bölümleri ve Sayıları*

Fakülte	Bölümler	Katılımcılar
Dil, Tarih ve Coğrafya Fakültesi	Amerikan Kültürü ve Edebiyatı, Antropoloji, Arap Dili ve Edebiyatı, Bilgi ve Belge Yönetimi, Fars Dili ve Edebiyatı, Felsefe, Fransız Dili ve Edebiyatı, Halk bilimi, Hindoloji, Hititoloji, Hungaroloji, Klasik Arkeoloji, Kore Dili ve Edebiyatı, Latin Dili ve Edebiyatı, Protohistorya ve Ön Asya Arkeolojisi, Psikoloji, Sanat Tarihi, Sinoloji, Sümeroloji, Tarih, Tarih Öncesi Arkeolojisi, Tiyatro, Çağdaş Yunan Dili ve Edebiyatı, İngiliz Dili ve Edebiyatı, İspanyol Dili ve Edebiyatı, İtalyan Dili ve Edebiyatı	58
Diş Hekimliği Fakültesi	Diş Hekimliği	2
Eczacılık Fakültesi	Eczacılık	5
Fen Fakültesi	İstatistik, Biyoloji, Matematik	8
Hemşirelik Fakültesi	Ebelik	1
İletişim Fakültesi	Gazetecilik, Halkla İlişkiler ve Tanıtım, Radyo, Televizyon ve Sinema	5
Konservatuvar	Modern Dans, Opera-Şan	2
Mühendislik Fakültesi	Gıda Mühendisliği, Elektrik Mühendisliği, Jeoloji Mühendisliği	6
Sağlık Bilimleri Fakültesi	Sosyal Hizmet, Sağlık Yönetimi, Çocuk gelişimi, Ortez-Protez, Beslenme ve Diyetetik	10
Siyasal Bilimler Fakültesi	Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi, İktisat, Hukuk, Maliye, Uluslararası İlişkiler, İşletme	8
Spor Bilimleri Fakültesi	Antrenörlük, Spor Yöneticiliği	3
Tıp Fakültesi	Tıp	3
Uygulamalı Bilimler Fakültesi	Aktüerya Bilimleri, Gayrimenkul Değerleme ve Yönetimi	4

Veri Toplama Araçları

Nitel araştırmalarda veriler genel olarak gözlem, görüşme ya da doküman analizi (Merriam, 2009), bunlara ek olarak çalışmayla ilgili çeşitli materyaller hatta çalışmaya içkin duygular (Yin, 2016) yoluyla toplanır. Bu araştırmada veriler, görüşme yoluyla toplanmıştır. Görüşme, çalışmaya katılan kişinin bir davranışı, eylemi, inancı ya da bakış açısını ifade etmesi amacıyla gerçekleştirilir (Yin, 2016). Bu çalışmada, katılımcılarla görüşmek için *Seçmeli Drama Dersi Hazırbulunuşluğu Belirleme Formu* başlıklı bir görüşme formu hazırlanmıştır. Görüşme formu, araştırmaya katılan üniversite öğrencilerinin fakülteleri, bölümleri gibi demografik bilgileri içeren altı soruluk ilk bölüm ile seçmiş oldukları drama dersine ilişkin ön bilgilerini, dersi seçmeye karar verme süreçlerini, dersle ilgili beklentilerini ifade edebilecekleri, “*Daha önce drama dersi, drama eğitimi aldınız mı? Herhangi bir drama çalışmasına katıldınız mı? Ayrıntılı açıklayınız.*”, “*Dramanın ne olduğunu düşünüyorsunuz?*

Dramayı bir arkadaşınıza anlatsanız nasıl anlatırdınız?” gibi açık uçlu altı sorudan oluşan ikinci bölümden oluşmaktadır. Formun hazırlanma sürecinde, drama alanında çalışan iki uzmandan, nitel araştırma süreçlerinde ise görüşme yoluyla veri toplama deneyimi olan bir uzmandan ve görüşme formunu dil ve anlatım odağında gözden geçiren bir dil uzmanından görüş alınmıştır. Alınan uzman görüşleri doğrultusunda son hali verilen ve çevrimiçi ortama aktarılan görüşme formunun elektronik bağlantı adresi, örnekleme oluşturan katılımcıların bulunduğu iletişim gruplarında paylaşılmış ve katılımcıların formdaki soruları yanıtlamaları beklenmiştir. Araştırmaya katılım sağlayan öğrenciler, seçmeli drama dersini almaya karar vermiş, derse kayıtları kesinleşmiş öğrencilerden oluşmaktadır. Ankara Üniversitesi öğrencileri, seçmeli dersleri birinci sınıfta almaktadırlar. Ders seçecek öğrenciler, “Ankara Üniversitesi Açık Ders Malzemeleri” sayfasından derslerle ilgili bilgi edinebilmektedir. Bu sayfada, derslerin amacı, izlencesi ve her hafta işlenecek konuyla ilgili ders materyallerine ulaşmak mümkündür. Bu araştırma kapsamında yürütülen drama dersleri uzaktan eğitim yoluyla yapılmıştır. Dersin uzaktan gerçekleştirilmiş olmasının COVID-19 Pandemisi ile herhangi bir ilgisi bulunmamakta olup tamamen üniversitedeki işleyişle ilgilidir.

Verilerin Toplanması ve Analizi

Çalışma verilerinin çözümlenmesinde betimsel analiz kullanılmıştır. Betimsel analizde, elde edilen veriler daha önceden belirlenen temalara göre özetlenir ve yorumlanır (Yıldırım ve Şimşek, 2013). Seçmeli drama dersini alan üniversite öğrencilerinin derse ilişkin ön bilgilerini, derse karar verme süreçlerini, dersten beklentilerini ortaya koymayı amaçlayan bu çalışmanın temaları: “Dramanın tanımına yönelik görüşler”, “Drama dersini seçmeye karar verme”, “Drama dersinden beklentiler” olarak belirlenmiştir. Betimsel analiz ile elde edilen kodlar ve kategoriler birbirleriyle ilişkilerini gösterecek şekillerle desteklenerek sunulmuştur. Şekiller ile sunulan kodların sıklığı parantez içinde belirtilmiştir.

Araştırmanın Geçerliliği ve Güvenilirliği

Nitel araştırmada geçerlilik, araçların, süreçlerin ve verilerin “uygunluğu” anlamına gelmektedir. Araştırmanın geçerliliği; araştırma sorusunun istenen sonuç, kullanılan desenin seçilen yöntem, sonuçların örnekleme için geçerli, yöntem seçiminin araştırma sorusunu yanıtlamak için, örnekleme ve veri analizinin uygun olup olmadığı ile ilgilidir. Nitel araştırmalarda güvenilirliğin özü ise tutarlılığa dayanır (Leung, 2015). Bu araştırmada, araştırma problemi, araştırma soruları arasındaki ilişki gözetilmiş, probleme ve araştırma sorularına uygun bir örnekleme seçimi gerçekleştirilmiştir. Bunun yanında, geçerliliği sağlamak için veri toplama araçları çalışmanın amacıyla bağlantılı olacak biçimde geliştirilmiştir. Tüm veriler güvenilir (elektronik ortamda oluşturulmuş olan form, yanıtladığı anda tüm yazılanları kayıt altına almaktadır) yollarla kayıt altına alınmış, deşifre edilmiş, katılımcıların görüşleri olduğu gibi aktarılmış ve araştırmacı önyargısı asgari düzeye indirilerek nesnel bir bakış açısıyla çözümlene yapılmaya çalışılmıştır. Buna ek olarak verilerin çözümlenmesi ve sunulması gibi prosedürler araştırma soruları dikkate alınarak gerçekleştirilmiştir. Nitel araştırmalarda, geçerlik ve güvenilirliği sağlamak için farklı düşünsel geleneklerden gelen çeşitli nitel araştırmacıların önerdiği birçok yol bulunmaktadır (Arastaman ve Öztürk-Fidan ve Fidan, 2018). Tüm bu yollar, bir nitel araştırmanın geçerliliğini, güvenilirliğini ve inandırıcılığını güçlendirmek amacıyla işe koşulur (Yin, 2016). Nitel araştırmaların, geçerlik, güvenilirliğini sağlamak ve bu yolla inandırıcılıklarını güçlendirmek için kullanılan en yaygın

yöntemlerden bir tanesi üçleme/çeşitlemedir (Merriam ve Grenier, 2019). Üçgenleme/çeşitleme ise veri kaynaklarının, aynı araştırma üzerinde çalışan araştırmacıların, veri setini yorumlarken kullanılacak teorik yaklaşımların ve yöntemlerin çeşitlenmesi gibi yollardan herhangi birinin işe koşulması ile gerçekleştirilebilir (Yin, 2016; Patton, 2015). Bu çalışmada, araştırma üzerinde çalışan araştırmacıların birbirinden bağımsız olarak gerçekleştirdikleri veri çözümlenmeleri üzerinden bir çeşitleme gerçekleştirilmiş, veri çözümlenmeleriyle ilgili bir başka uzmandan görüş alınmıştır. Böylece kodlar, kategoriler ve temalar arasındaki tutarlılık sağlanmaya çalışılmıştır. Çünkü bir nitel araştırma, betimlemeye çalıştığı gerçekliği mümkün olan en yüksek düzeyde aktarabilmelidir. Buna çalışmanın gerçeklik değeri adı verilir (Noble ve Smith, 2015). Kodlayıcılar arası tutarlılık ise nitel araştırmanın ele aldığı gerçekliği en doğru biçimde yansıtması için uygulanan stratejilerin bir parçasıdır. Buna ek olarak, araştırmanın güvenilirliğini güçlendirmek adına temaları destekleyen katılımcı görüşlerini içeren doğrudan alıntılara yer verilmiştir. Bu alıntılar örneklem çeşitliliğini yansıtmasına dikkat edilmiştir. Doğrudan alıntılar yorumlanırken araştırmacıların önyargıları mümkün olduğu kadar askıya alınmış ve yansıtılmak istenen gerçeklik tüm boyutlarıyla aktarılmaya çalışılmıştır. Nitel araştırmaların geçerlik, güvenilirlik ve inandırıcılığını artırmaya yönelik bir diğer strateji ise uygulanabilirlik/transfer edilebilirliktir. Bir nitel araştırmanın sonuçları, başka araştırmalara kaynaklık edebilecek ve başka araştırmacılar tarafından kullanılacak nitelikte olmalıdır (Noble ve Smith, 2015). Çalışmanın sonuçlarının alanyazında yeni araştırmalara kaynaklık edebilmesi için kategori ve temaların alanyazında kullanılan ortak kavramlarla ilişkilendirilmesine dikkat edilmiş, bulgular alanyazındaki temel tartışmalarla ilişkilendirilerek sunulmaya çalışılmıştır.

Araştırma ve Yayın Etiği

Bu araştırma “Yükseköğretim Kurumları Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Yönergesi”nde belirtilen tüm kurallara uyularak yapılmıştır. Söz konusu yönergenin “Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiğine Aykırı Eylemler” başlıklı ikinci bölümünde belirtilmiş olan eylemler kapsamında belirtilen insanlar üzerinde yapılan deneysel çalışma olması nedeniyle Ankara Üniversitesi Etik Kurulu’nun 24/05/2021 tarih ve 9/179 sayılı etik kurul kararının ardından çalışma gerçekleştirilmiştir. Katılımcılara araştırmanın amacı anlatılmış, katılımın gönüllülük esasına dayalı olduğu, araştırmanın herhangi bir aşamasında katılımcıların araştırmadan çekilme hakkına sahip oldukları konusunda bilgi ve güvence verilmiştir. Katılımcılara, verdikleri bilgilerin korunacağı, yalnızca araştırma kapsamında kullanılacağı söylenmiştir.

Bulgular

Verilerin analizi sonucunda ulaşılan bulgular araştırmanın amaçları göz önünde bulundurularak sunulmuştur. Ortaya çıkan temalar, kategoriler halinde sunulmuş ve katılımcıların görüşlerine yönelik alıntılarla desteklenmiştir.

Dramanın Tanımına Yönelik Görüşler

Birinci araştırma sorusu “Üniversite öğrencilerinin dramanın tanımına yönelik görüşleri nelerdir?” biçimindedir. Katılımcılar bu soruyu yanıtlarken önceki drama ve tiyatro yaşantılarından örnekler vermişler, drama ile tiyatro arasında benzerlikler kurmuşlardır. Bu bağlamda öncelikle katılımcıların geçmişte drama yaşantılarının olup olmadığına yönelik söylediklerine göz atmak anlamlı olacaktır. Katılımcıların verdikleri örneklerde lisede ya da üniversitede tiyatro topluluklarına

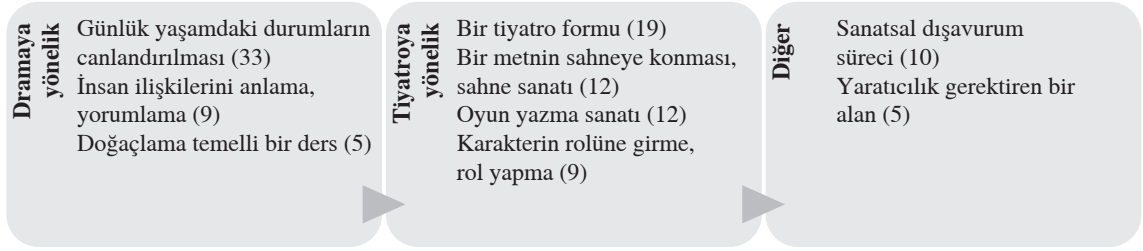
katıldıkları, tiyatro eğitimi aldıkları, ortaokulda ya da lisede seçmeli drama dersi aldıkları görülmektedir. Katılımcıların önceki drama yaşantılarından söz ettikleri örneklerin daha çok tiyatro yaşantılarına yönelik olduğu söylenebilir. Katılımcıların drama yaşantılarını temel alan örnekleri iki başlıkta toplamak mümkündür:

Dramaya Yönelik	<ul style="list-style-type: none">• Seçmeli drama dersi aldım. (18)• Drama eğitimi aldım. (6)• Herhangi bir drama etkinliğine katılmadım. (69)
Tiyatroya Yönelik	<ul style="list-style-type: none">• Tiyatro eğitimi aldım. (8)• Özel günlerdeki tiyatro çalışmalarına katıldım. (8)• Tiyatro kulübüne, topluluğuna katıldım. (7)• Bir oyunda rol aldım. (6)

Şekil 1. Katılımcıların önceki drama yaşantıları

Katılımcıların bir bölümünün drama dersi öncesinde herhangi bir drama etkinliğine katılmadığı görülmektedir. Bazı katılımcılar ortaokulda, lisede ya da üniversitede drama dersi aldığını söylemiştir. Drama dersini üniversitede ikinci defa alan öğrenciler de bulunmaktadır. Söz gelimi K21, “Geçen dönem yaptığımız uygulamayı çok sevdiğim için bir daha dersi almak istedim.” sözleriyle dersi yeniden aldığını, K89 ise, “Birinci dönem drama dersi aldım. Ders dışı drama buluşmaları ile uygulamalarına katıldım.” sözleriyle katıldığı uygulamalardan söz etmiştir. Ortaokulda ya da lisede seçmeli drama dersi alan katılımcıların ifadeleri ders içeriklerinin ya da uygulamalarının tiyatroya benzediği ya da tiyatro etkinlikleri olduğu yönündedir. K31, “Daha önce 7. ve 8. sınıfta haftada 2-3 defa olmak üzere drama dersi almıştım. Birkaç defa da okulda gösteri yapmıştık. Her şeyi kendimiz hazırlayıp sahne, makyaj ve provaları da kendimiz yapıyorduk.” sözleriyle okuldaki gösterilere, K30 ise “Lisede seçmeli ders olarak almıştık. Çalışmalar da yaptı öğretmenimiz. Ben de iki tanesinde yer aldım. Köy seyirlik oyunu ve bir tane kendi yazdığımız bir çalışmada yer almıştım.” sözleriyle köy seyirlik oyunlarına örnek vermiştir. Katılımcılar tiyatro kulübüne ya da topluluğuna katıldıklarını, tiyatro eğitimi aldıklarını, bir oyunda rol aldıklarını ifade etmişlerdir. Bazı katılımcılar üniversitelerin tiyatro kulüplerinde, özel tiyatrolarda, devlet kurumlarında oyunculuk, tiyatro ve drama eğitimi aldıklarını ifade etmişler, bazıları da ortaokulda, lisede ya da üniversitede tiyatro çalışmalarına katıldıklarını, oyunların hazırlanmasına destek olduklarını, sahne, makyaj, prova, ışık gibi konularda sahneleme sürecine katkı sağladıklarını söylemişlerdir.

Katılımcılar ayrıca ortaokulda ya da lisede küçük gruplar oluşturarak kısa oyunlar sahnelediklerini ifade etmişlerdir. K91, “Daha önce drama dersi almadım. Ama farklı etkinliklere katıldım. Lisede edebiyat öğretmenimiz bir ödev vermişti. Sınıfta gruplara ayrılmıştık ve isteyenler doğaçlama yapmıştı, isteyenler metin oluşturup küçük birer oyun sergilemişti. Bir de okuldaki münazaralara katılmıştım.” sözleriyle okulda yaptıkları çalışmalara örnekler vermiştir. K1 ise “İlkokul, ortaokul ve lise dönemlerinde özel günlerde yapılan çalışmalarda bulundum. Şiir okuma, sunuculuk ve çeşitli gösteriler.” gibi örneklerle okulda yapılan etkinliklerden söz etmiştir. Görüldüğü üzere katılımcılar drama deneyimlerine yönelik farklı durumlardan söz etmişler, tiyatro ve drama çalışmaları dışında münazara, şiir okuma, sunuculuk, gösteri gibi etkinliklere örnekler vermişlerdir.

Şekil 2. Dramanın tanımına yönelik görüşler

Dramanın tanımına yönelik farklılaşan yanıtları üç başlık altında toplamak mümkündür. Bunlardan birincisi rol oynamayı, doğaçlamayı temel alan drama çalışmalarının sahip olduğu anlama yöneliktir. Katılımcıların bu noktadaki yanıtları dramanın günlük yaşamdaki durumları canlandırmak anlamına geldiği yönündedir. Ayrıca dramanın yaratıcılık gerektirdiği, doğaçlamaya dayalı olduğu ve aynı zamanda insan ilişkilerini anlamak ya da yorumlamak amacına sahip olduğu söylenmiştir. Daha önce drama dersi alan katılımcıların dramayı daha iyi tanımladıkları söylenebilir. Diğer katılımcılar dramayı, tiyatro ile doğrudan ilişkilendirirken seçmeli drama dersini alanlar drama ile doğrudan ilişki kurmuşlardır.

“Drama, günlük hayattaki çatışmaların belirli bir mekânda seyircisiz ve yazılı bir metin olmadan canlandırılmasıdır.” sözleriyle dramayı tanımlayan K15’in ifadeleri oldukça yerindedir. Günlük yaşamda karşılaşılan ya da karşılaşılmaması olası durumların yazılı bir metin olmadan ve seyircisiz canlandırılması anlamına gelen drama, K15’in ifade ettiği özelliklere sahiptir. Benzer biçimde “Drama yaratıcılığı geliştiren bir eğitim alanıdır. Bireyler arasında iletişim ve etkileşim sağlar. Drama bir oyun, hikâye veya olayı, yaşantıyı tiyatro teknikleriyle anlattığı için tiyatro ve sahne sanatlarına çok büyük bir katkı ve destek sağlar. Dramada tiyatro tekniklerinden yararlanarak, yukarıda adı geçen başlıkları doğaçlamalar ile canlandırırız. Bu yüzden bireysel gelişimler için de çok önem taşımaktadır.” ifadeleriyle dramayı tanımlayan K41, dramanın özelliklerinden söz etmektedir. Bu süreçte bazı tekniklerin kullanımından söz edilmiş, bu tekniklerin dramaya ait olduğu ya da tiyatrodaki kullanıldığı ifade edilmiştir. Drama, katılımcılar tarafından *kurgunun canlandırılması, öyküleştirme, rolleri değiştirerek canlandırma, sahneye koyma, yaşamı sergileme sanatı* ifadeleriyle tanımlanmıştır.

Katılımcılar dramanın doğaçlama temelli olduğunu, insan ilişkilerini anlamaya ve yorumlamaya katkı sağladığını ifade etmişlerdir. Dramanın yaşantılara dayalı bir süreç olduğunu düşünen K10, “Dramayı bir ayna olarak görüyorum. Bu hayatta yaşadıklarımız, başımıza gelenler, duyduğumuz, gördüklerimiz, bulunduğumuz yerler, karşılaştığımız kişiler ya da tanık olduğumuz olaylar; bunların tümü ve daha fazlası, daha doğrusu bu hayatta olası ne varsa bunların bizde demlenmesi ve o zamana kadarki tecrübelerimizle ve kendi tarzımızla bunu dış dünyaya aktarma, bir nevi yansıtma diyebiliriz. Bu yüzden dramayı ayna olarak görüyorum. ‘Gerçekliğin’ bir replikası” sözleriyle dramayı bir aynaya benzetmiş, yaşantıların drama için önemli olduğunu vurgulamıştır. K17 ise “Drama eğitimi sosyal alanda, iletişimde ve kişisel gelişim sürecinde kişiye azami derecede yarar sağlar. Dünyayı anlamak ve yorumlamak drama sanatının işidir.” sözleriyle dünyayı anlamada ve yorumlamada dramanın etkili olduğunu dile getirmiştir.

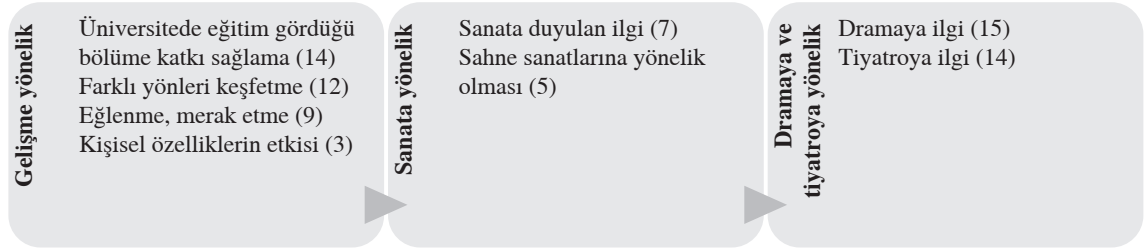
Araştırmada drama sıklıkla tiyatro ile ilişkilendirilmiş, dramanın tiyatroya benzediği ya da bir tiyatro formu olduğu ifade edilmiştir. Dramanın, bir metnin sahneye konulduğu sahne sanatı, oyun sanatı ya da oyun yazma etkinliği olduğuna yönelik örnekler verilmiştir. Katılımcılar özellikle lisede gerçekleştirilen tiyatro çalışmalarından söz etmişler, tiyatro topluluklarıyla özel günlerde yaptıkları gösterilere örnekler vermişlerdir. K2, “*İşe Shakespeare ile başladım, Venedik Taciri’ne kadar anlatmaya çalışırdım. Anlatamadığım yerde de ‘sahnelenmek için yazılan metinlerden yani tiyatro oyunlarından ve bunların tamamını içine alan sanat dalı’ şeklinde bahsederdim.*” sözleriyle dramayı anlatmak için doğrudan bir tiyatro metnini örnek vermiş, K8 ise “*Kendi cümlelerimle anlatacak olsam dramayı yeni bir dünya inşa etmek olarak değerlendirirdim. Bu konuda farklı görüşler ortaya atılsa da Brecht’in tiyatrosu bu cümle ile ters düşse de sahnede anlatılanın yeni bir gerçeklik olduğunu düşünmekteyim. İçerisinde görsel sanatlardan müziğe ve estetiğe dek birçok alanı bulduran ancak sahnede bir bütün olan bu gerçeklik/dünya, sanatçıların beden dili, ses tonu gibi türlü yansımalar ile ortadaki olayı seyirciye yansıtmadır.*” sözleriyle tiyatronun farklı disiplinlerini içerisinde barındırdığına vurgu yapmıştır. Dramayı, tiyatronun bir alt dalı olarak tanımlayan K67’nin “*Bir arkadaşına anlatsam ‘Hoca senden sahneye çıkıp, tavada eriyen bir tereyağını canlandırmanı isteyebilir.’ derdim. Bana göre drama, tiyatrodur.*” sözlerine benzer biçimde K104, “*Drama bende oyunculuk ve tiyatro kelimelerini çağrıştırıyor.*” sözleriyle doğrudan tiyatro sanatını işaret etmektedir.

“*Öncesinde kafamızda yapacağımız sahneye dair bir şeyler oluşturmaya çalışırız. Replikler, sahnedeki davranışlar vs. sonrasında ise bunu kâğıda döker ve yapım aşamasına geçeriz. Toplumdaki sorunları ele alabilir ya da tamamen kendi hayal gücümüz ile yepyeni ve olmamış şeyler oluşturabiliriz.*” sözleriyle dramayı açıklayan K31, bir oyunun sahnelenme sürecini; dramaturji, sahneleme, oyunculuk konusundaki adımları anlatmaktadır. Dramayı, *edebi bir tür, sahne sanatı, bir eseri oyunlaştırma, oyun sanatı, oyun yazma sanatı, gösteri sanatı, sahneye koyma, bir senaryoyu sahneye aktarma, öyküleştirme, gerçek dünyanın bir simülasyonu, acıklı, hüznü bir durumun anlatılması, kurgusal bir süreç, kurgusal bir oyun oluşturma* sözleriyle tanımlayan katılımcılar dramanın bir tiyatro eserine dayanabileceğini ya da doğaçlama olabileceğini ifade etmişlerdir. Ayrıca okuma, ezberleme, pratik yapma gibi tiyatro sürecinde gerçekleştirilen etkinliklerden söz edilmiştir. Bunların dışında K14’ün “*Benim için drama sadece bir insanın role girmesi değildir. İnsanın duyguları özümseyerek, yaşanmışlıkları veya hayalleri dış dünyaya aktarmasıdır. Nasıl dizilerde, filmlerde hüngür hüngür ağlıyorsak, gülüyorsak veya korkuyorsak o, izlediğimiz karakterin duygularının bizlere aşılmasıdır. Kendimizi o karakterin yerine koyar, bir insan olarak hissettiklerini anlamaya çalışırız.*” sözlerine benzer biçimde bir karakterin rolüne girmek, rol yapmak ya da K77 tarafından “*Drama bir durumu veya bir insanı taklit edebilme ve o anı sanki kendi başına geliyormuşçasına yaşayabilme durumudur.*” sözleriyle taklit etmek olarak tanımlanmıştır.

Elde edilen bulgular incelendiğinde katılımcıların ek olarak dramayı tanımlamak amacıyla “*yaratıcılık gerektiren bir alan ve sanatsal dışavurum süreci*” ifadelerini kullandıkları görülmektedir. Katılımcılar, dramayı *bir iletişim ve duyguları ifade etme süreci, yaşamın yansıması, ayna, dışavurum süreci, duyguların sanatsal anlatımı* ifadeleriyle tanımlamışlardır. Katılımcılar ayrıca K47’nin “*Yaratıcılık ve kendini ifade etme becerisinin çok önemli olduğunu ve dramada da önemli bir rolde olduğunu düşünüyorum. Bir arkadaşına anlatsaydım dramanın kişinin hem kendi içinde hem de dışında duygularını yaratıcı bir biçimde ifade etmesi olarak tanımlardım.*” sözlerine benzer biçimde drama sürecinde yaratıcılığın ve düş gücünün önemli olduğunu ifade etmişlerdir.

Drama dersini seçmeye karar verme

İkinci araştırma sorusu “Üniversite öğrencilerinin drama dersini seçme sebepleri nelerdir? Üniversite öğrencileri drama dersini seçerken nasıl hareket etmişlerdir?” biçimindedir. Katılımcılar farklı durumları ya da özellikleri göz önünde bulundurarak drama dersini seçmişlerdir. Üniversitelerde farklı amaçlara yönelik zorunlu ve seçmeli dersleri kapsayan 5i maddesi doğrultusunda açılmış, kültür, sanat ve spor gibi farklı disiplinleri içeren seçmeli dersler bulunmaktadır. Katılımcıların drama dersini farklı amaçlarla seçtikleri görülmektedir. Bu amaçları gelişim, sanat, tiyatro ve drama konusunda amaçlar olarak sınıflamak mümkündür.

Şekil 3. Drama dersinin seçilme nedenleri

Katılımcıların drama dersini seçmelerinin temel sebeplerinden biri kendini geliştirmektir. Katılımcılar böylece günlük yaşamda kendilerini daha iyi ifade edeceklerini, farklı yönlerini keşfedeceklerini ve drama dersinin okudukları bölüme katkı sağlayacağını düşünmektedir. Drama dersi ile üniversitede eğitim alınan bölümü ilişkilendirme araştırmada sıklıkla dile getirilmiştir. Bu bağlamda psikoloji bölümünde öğrenci olan K30’un söyledikleri dersi seçmesi konusunda etkili olmuştur:

Ben bölümümün psikoloji topluluğunun psikodrama etkinliğine katılmıştım. Psikodrama tekniğine daha çok ilgi duymak istiyordum aslında. Drama hakkında öğrenmek istediğim teknikleri bu ders ile öğrenmeyi hedefliyorum. Drama sayesinde psikodramadaki role girme, rolü değişme, paylaşım gibi teknikleri psikolojik bir tedavide kullanabilirim. Bu nedenle drama hakkında kendimi bilgilendirmek ve daha çok geliştirmek isterim.

K30, dramanın derslerine ve psikodrama eğitimine katkı sağlayacağını, psikodrama ile dramanın birbirine biçim açısından benzediğini ifade etmektedir. K30’un, gelişimine ve eğitim yaşamına katkı sağlaması amacıyla drama dersini seçtiği söylenebilir. K48 ise “Seçmeli dersler arasından kendime en yakın bulduğum ders oldu. Alanımla ilgili olduğu ve işime yarayacağını düşündüğüm için seçtim.” sözleriyle bölümü ile ilişkili olduğu için drama dersini seçtiğini ifade etmiştir. Tiyatro bölümünde öğrenci olan K67 benzer biçimde “Önceki dönem sanat felsefesi almıştım, bu dönem farklı bir ders seçmek istedim. Hem bu dönem bölüm derslerim arasında metin incelemeleri olduğu için belki teorik bilgi anlamında katkı sağlar diye düşündüm hem de tiyatro ilgi alanlarımdan biri.” sözleriyle drama dersinin bölüm derslerine katkı sağlamasını beklemektedir.

Katılımcılar farklı yönlerini keşfetmek, eğlenmek amacıyla drama dersini seçtiklerini, drama dersinde eğleneceklerini düşündüklerini ifade etmişlerdir. “Drama dersinden kendi adıma beklentilerim var. Kendim hakkında hâlâ bilmediğim ya da dışarıya çok iyi yansıtamadığım yönlerimi açığa çıkarmak istiyorum. Bunları karşılamak amacıyla da öğrendiklerimi olabildiğince günlük yaşantıma dahil etmeye çalışacağım.” sözleriyle K10, drama dersi ile henüz farkında olmadığı özelliklerini keşfetmeyi amaçladığını, K14 ise “Bu dersi seçme nedenim, hayatımın içinde aldığım

rolün gerçek kişiliğini anlamaya çalışarak onu dışarıya çıkarmak için araştırmalar yapmaktır. Dramanın insanın benliğinin ve duygu bütünlüğünün birleşimi sonucu oluşan bir unsur olduğunu gördüm ve bu birleşimi çözenin beni kendi rolümün amacına ulaştıracağına inanıyorum.” sözleriyle drama dersi ile kendine yönelik keşifler yapmak istediğini, bu noktada dramanın etkili olacağını ifade etmiştir.

Drama dersine karar verilirken katılımcıların sanata olan ilgisi ve dramanın performans sanatıyla ilgili olması etkili olmuştur. Katılımcılar dramanın sahnede yapacakları çalışmalara katkı sağlayacağını ifade etmişlerdir. K31'in *“Dersi seçmemdeki en büyük neden sanırım küçüklüğümden beri sahnede olmayı ve sanatla uğraşmayı seviyorum. Özellikle makyaj ve kıyafet tarafını. Çok büyük bir kalabalığa karşı bunu yapabilir miyim bilmiyorum ama neden olmasın.”* sözlerine benzer biçimde sahneleme, makyaj, kostüm gibi alanlarda gelişim sağlayacaklarını beklediklerini ifade etmişlerdir. K37, *“Tiyatro, sinema ve sahne üstü diğer oyunları izlemekten ve içerisinde bulunmaktan zevk alıyorum. Drama dersinin hayal gücümü geliştirebileceğini ve iletişim gücümü arttırabileceğini düşündüğüm için seçim yaptım.”* sözleriyle dersi seçmesinde sahne sanatlarına ilgisinin etkili olduğunu söylemiş, *“Sahne sanatlarına olan ilgim ve merakımdan dolayı seçtim.”* sözleriyle K103 de benzer nedenlerle drama dersini seçtiğini ifade etmiştir.

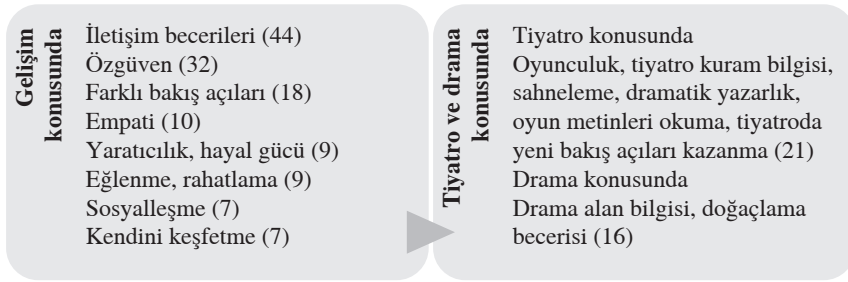
Drama dersinin seçilmesinde dramaya ve tiyatroya ilginin etkili olduğu söylenebilir. Katılımcıların drama ve tiyatro konusundaki önceki deneyimleri, merakı ve ilgisi dersin seçiminde etkili olmuştur. Daha önce drama dersi alan, drama deneyimi olan katılımcıların dersi yeniden seçtikleri görülmektedir. Söz gelimi K21, *“Geçen dönem yaptığımız uygulamayı çok sevdiğim için bir daha dersi almak istedim.”* sözleriyle dersten memnun kaldığını, K27 de *“Dramaya karşı bir merakım var, denemek istiyorum ve ilk dönemden çok zevk aldım. O yüzden bu dersi tekrar seçtim.”* sözleriyle drama dersinin kendisini olumlu etkilediğini belirtmiştir. K51 ise *“Genel olarak drama alanına ilgili olduğum ve bilgim olduğu için çok fazla araştırma yapma gereği duymadım, ilgim olduğu için ve genel kültür, özgüven başlıkları altında kendime güven katabileceğimi düşündüm.”* sözleriyle dramaya olan ilgisinin dersi seçmesinde etkili olduğunu söylemiştir. Dramayı tiyatro kavramlarıyla tanımlayan katılımcıların tiyatroya olan ilgisi drama dersini seçmelerinde etkili olmuştur. Bu noktada drama dersi öncesinde tiyatro deneyimi olan katılımcıların (tiyatro eğitimi alma, bir oyunda oynama, tiyatro topluluğuna katılma vb.) görüşleri ön plana çıkmaktadır. Söz gelimi K8, *“Dersi seçme sebebim tiyatro konusunda ortak ilgiyi paylaştığımız kişilerle birlikte bir şeyler öğrenme fikrinin beni heyecanlandırmasıdır. Farklı bölümlerden tiyatro ile ilgilenen kişilerin düşüncelerini dinlemek, aktif bir bilgi paylaşımında bulunmak ve öğretmen eşliğinde drama hakkında daha çok bilgi kazanmak ana sebeplerimdir.”* sözleriyle tiyatro konusunda yapılacağını düşündüğü paylaşımların dersi seçmesinde ana sebep olduğunu söylemiş, K7 ise *“Okulun ‘Ankara Tıp Oyuncuları’ tiyatro kulübündeyim. Tiyatro ilgimi çekiyor. Bu yüzden katılmak istedim.”* sözleriyle katılmış olduğu tiyatro kulübündeki deneyimlerinin etkisi olduğunu ifade etmiştir.

Katılımcılar drama dersini seçmeye karar verme sürecinde kapsamlı bir araştırma yapmamışlar, bazı katılımcılar arkadaşlarından tavsiye almışlar, dersin içeriği konusunda bilgi edinmişler ya da dersi veren öğretim elemanı hakkında araştırma yapmışlardır. K43, *“Dersi daha önceden almış olan arkadaşlarım dersin eğlenceli geçtiğini söylemişti. Ben de farklı bir deneyim olması açısından bu dersi seçmek istedim. Dramanın ne demek olduğuna, tiyatroya nasıl uyarlandığına dair küçük çaplı bir araştırma yaptım.”* sözleriyle arkadaşlarından tavsiye aldığını, ders içeriği hakkında araştırma

yaptığını ifade etmiştir. K32 de benzer biçimde “*Drama ve tiyatro dallarına ilgim ve merakım olduğu için dersi seçtim. Bu dersi alan arkadaşlarım da önerdiler. Dramanın tanımını, işlevlerini ve tiyatrodan farkını araştırdım.*” sözleriyle araştırma yaptığını ve arkadaşlarından tavsiye aldığını söylemiştir. K87 ise farklı olarak dersi veren öğretim elemanlarını araştırdığını vurgulamıştır. Kendisini “*Ders konusundaki araştırmam, okulun ilgili sayfalarından izlenceleri kontrol etmek ve dersi veren öğretim görevlileri hakkında internet üzerinden bilgi toplamak çerçevesinde gerçekleşti.*” sözleriyle ifade eden K87, üniversitenin internet sayfasından dersin izlencesini incelediğini, dersi seçme kararını bu şekilde verdiğini ifade etmiştir. K105 ise “*Ders ile ilgili okulun sitesinden araştırma yapıp konuları, müfredatı ve birtakım genel bilgileri öğrendim. Onun dışında pek bir araştırmam olmadı.*” sözleriyle konu başlıklarını ve içeriği incelediğini söylemiştir.

Drama Dersinden Beklentiler

Üçüncü araştırma sorusu “*Üniversite öğrencilerinin drama dersinden beklentileri nelerdir?*” biçimindedir. Katılımcıların drama dersinden farklı beklentileri bulunmaktadır. Drama dersinden beklentiler genel olarak “*gelişim*” odağında incelenebilir. Katılımcılar drama dersinin kişisel gelişimlerine, tiyatro ve drama konusunda kendilerini geliştirmelerine katkı sağlayacağını düşünmektedir. Katılımcılar bu gelişim alanlarına yönelik çeşitli örnekler vermişler, ayrıntılı açıklamalarda bulunmuşlardır.

Şekil 4. Drama dersinden beklentiler

Gelişim Konusundaki Beklentiler

Beklentiler konusundaki ifadelerin kişisel gelişim başlığında yoğunlaştığı söylenebilir. Bu gelişim alanı, katılımcıların daha sağlıklı ve anlamlı bir yaşam sürmesi açısından sahip olması gereken temel becerileri içermektedir. Drama dersini almalarının temelinde kendilerini farklı alanlarda geliştirmek olduğunu ifade eden katılımcılar, drama dersiyile birlikte *iletişim ve empati becerilerini geliştirmeyi, özgüven kazanmayı, farklı bakış açıları geliştirmeyi, daha yaratıcı ve hayal gücü yüksek bireyler olmayı, insanları daha iyi anlamayı, sosyalleşmeyi, eğlenmeyi ve rahatlamayı, kendilerini keşfetmeyi* amaçlamaktadırlar. Beklentiler, katılımcıların dramayı zihinlerinde nasıl tanımladıklarına, dramanın ne olduğuna yönelik fikirleriyle ve drama dersinde ne yapılacağına ilişkin düşünceleri ile doğrudan ilişkilidir. Bulguların bu bağlamda okunması ve yorumlanması anlamlı olacaktır.

Kişilerin kendilerini ifade etmelerine olanak sağlayan etkinlikler olarak tanımlanabilecek iletişim becerilerine yönelik çeşitli örnekler verilmiştir. *Güzel ve etkili konuşma, ses tonunu ayarlama, topluluk önünde konuşma, beden dilini, jest ve mimikleri kullanma* gibi örnekler toplumdaki kişilerle daha nitelikli iletişim kurma konusunda drama dersinin sağlayacağı katkıyı ifade etmektedir. Bu konuda K15, kendisini “*İnsanlarla iletişim kurmamda yardımcı olmasını istiyorum. Derste geçen ve*

günlük hayatımda ihtiyacım olabilecek şeyleri benimsemeyi amaçlıyorum.” sözleriyle ifade etmiş, K25 ise *“Evet kesinlikle bana katkısının olacağını düşünüyorum. Örneğin kendi duygularımı başkalarına aktarmakta ve onların duygularını anlamakta, insanlar ile gerçekleştirdiğim iletişimlerde ve hayata karşı gösterdiğimiz tutumlar konusunda bana farklı bakış açıları kazandırarak katkı sağlayacağını düşünüyorum.”* sözleriyle K15’e benzer ifadeler kullanmıştır. İki katılımcının söyledikleri de bulguları destekler niteliktedir. K38 ise *“Azerbaycanlı olduğumdan Türkçe konuşmamda bazı problemler var, ama derste az kişi olduğundan insanlarla iletişim yaparak konuşmamı daha da iyileştirebilirim.”* sözleriyle dersin Türkçe konuşma becerisine doğrudan katkı sunacağını ifade etmiştir. K50’nin *“Özellikle konuşma, ses tonumu ayarlama, kendimi daha rahat ifade etme ve iletişim becerilerimi geliştirmeyi hedefliyorum.”* ve K103’ün *“Gündelik hayatımda kendimi daha etkili bir şekilde ifade etmem, jest ve mimiklerimi yerinde ve ölçülü bir biçimde kullanabilmem konusunda bana katkı sağlayacağını düşünüyorum.”* sözleri, katılımcıların konuşma, beden dili, jest ve mimikler gibi iletişim becerileri konusunda beklentilerini ortaya koymaktadır. Katılımcılar aynı zamanda derse sürekli katıldıkları takdirde bu amaçlarına ulaşabileceklerini düşünmektedir. K18, *“Drama dersinden beklentim iletişim becerilerimi geliştirmeye yönelik katkıda bulunması. Bu beklentilerin karşılanması için derse mümkün olduğunca ders saatinde katılmayı düşünüyorum.”* sözleriyle bu konuda elinden geleni yapacağını, K8 ise *“Bu derste ilk beklentim aktif bir iletişimdir, bu beklentimi karşılamak adına dersleri kaçırmadan katılım sağlamayı, mikrofon ve kamera ile iletişimde olmayı istiyorum.”* sözleriyle derste aktif iletişim kurmayı hedeflediğini, mikrofon ve kamerasını kullanabileceğini belirtmiştir.

Katılımcılar, gelişim konusundaki beklentilerden biri olan özgüvene yönelik *topluluk önünde konuşmak, doğaçlama yapmak, sahnede konuşmak, heyecanın ya da utangaçlığın azalması, sahne korkusunu yenmek, kabuğundan çıkmak* gibi örnekler vermişlerdir. K15’in *“Utangaç bir insanım, insanlarla iletişim kurmakta zorlanıyorum. Bu dersin bana günlük hayatımda kolaylaştırıcı bir etkisi olacağını düşünüyorum.”* sözleri drama dersindeki sahneye yönelik çalışmaların, alınan rollerin ya da doğaçlamaların utangaçlığı yenme konusunda katılımcılara yardımcı olacağı yönündedir. *“Sahne korkumu tamamen yeneceğime inanıyorum bu ders sayesinde ve insanlara bir şeyleri anlatmak benim için çok büyük bir zevk. O sırada toplumda gerçekleşen olayları anlaşılır ve açık bir şekilde doğrular ve yanlışlarla anlatmak. Düşüncesi bile çok hoş.”* sözleriyle kendisini ifade eden K31, dramanın yardımıyla sahne korkusunu yenebileceğini düşünmektedir. *“Drama denince aklıma hep insanların önünde bir oyunu sergilemek geliyor. Bu yüzden özgüven gelişimime ve kendimi insanlara daha kolay ifade edebilmeme çok katkısı olacağını düşünüyorum.”* sözleriyle kendisini ifade eden K42’ye benzer biçimde katılımcıların drama çalışmalarını doğrudan tiyatro biçiminde tanımlamaları özgüven konusunda verilen örneklerin sahneye, seyircilere bir oyun oynamaya yönelik olduğunu göstermektedir. K45’in *“Yapı olarak son derece çekingen ve utangaç birisiyim. Özellikle sosyal anksiyetem olduğunu söyleyebilirim. Dramanın beni kabuğumdan çıkarabilecek bir araç olmasını umuyorum. Örneğin doğaçlama ve rol yapmanın sosyal durumlarda özgüvenimin artmasına yardımcı olacağını düşünüyorum.”* sözleriyle ifade ettiği gibi katılımcılar, kendilerinde var olduğunu düşündükleri özgüven sorununa dramanın iyi geleceğini düşünmektedirler. K67’nin bu konudaki görüşleri benzer biçimdedir. *“Bir tiyatro grubuna katılacaktım ama bir türlü cesaret edemedim. Sosyal hayatımın neredeyse sıfırlandığı ve odama kapandığım pandemi döneminde azalan cesaretimi yeniden kazanırsam benim için çok iyi olur. Beklentilerimi karşılamak için eğer hocamız müze vb.*

yerlerde yüz yüze faaliyet yapmak isterse kesinlikle katılırım.” sözleriyle kendisini ifade eden K67, drama dersinin kendisine iyi geleceğini düşünmektedir.

Drama, tiyatro gibi performans sanatlarında özgüven, katılımcıların kendilerini ifade etme konusunda yaşadıkları bir sorun ve aynı zamanda sahneye çıktıklarında sahip olmaları gereken bir gereksinimdir. Bir metin odağında seyircilere sunulan bir sanat formu olan tiyatro konusunda bu gereksinim geçerlidir ancak drama çalışmalarında bir metin ya da katılımcıları koltuklarından izleyen seyirciler bulunmamaktadır. Özgüven konusunda katılımcıların altını çizdikleri bir diğer konu ise dramanın yaşamlarını biçimlendirecek bir etkiye sahip olduğunu düşünmeleridir. “*Türkiye çapında bir projenin koordinatörüüm ve genellikle çok fazla heyecan yapıp neler diyeceğimi karıştırabiliyorum. Drama ile bunun önüne geçip özgüvenimi tamamlayabilirim diye düşünüyorum ve bunun için çabalayacağım.*” sözleriyle drama dersi konusundaki beklentilerini söyleyen K71, heyecanını drama etkinlikleriyle yenebileceğini düşünmektedir. K91 de benzer biçimde topluluk içinde konuşmak konusunda sorunlar yaşadığını, dışa dönük bir insan olabilmek, topluluk içinde konuşabilmek amacıyla drama dersini aldığını dile getirmektedir.

Ben genel olarak kendimi iyi ifade ettiğimi düşünüyorum ancak bu her zaman böyle olmuyor. Örneğin yoldan geçen biri saati sorduğunda anında saat 11.15 diyemiyorum. Afallıyorum. Daha sonradan sanki dilim açılıyor. Ben neden böyleyim bir fikrim yok ama bu durum beni içe kapanık bir insan haline getirdi. Bu dersi kendimi, her an daha iyi ifade edebilmek ve daha dışa dönük olabilmek için seçtim. Drama sayesinde belki otobüste yanıma oturan kişi ile sohbet edebilir, hatta bu sohbet sonrasında arkadaş bile olabilirim. Ama şu an için hiç tanımadığım biri ile konuşmak zor geliyor. Bu kişi otobüste yanıma oturmuş olsa bile.

Katılımcılar, drama çalışmalarında, dramatik kurgu içinde farklı rollere girerek doğaçlamalar yaparlar. Farklı rol kişilerinin tutum ve davranışlarını gözlemleyen katılımcılar aynı zamanda gruptaki kişilerin bir soruna nasıl yaklaştıklarını, sorunu hangi yöntemlerle çözmeye çalıştıklarına ilişkin farklı bakış açıları kazanırlar. Sözü edilen bu durum K13’ün “*Farklı pencerelerden bir olayın, duygunun nasıl yansıtıldığını öğrenmeyi ve görmeyi hedefliyorum,*” sözleriyle açıklanabilir. Farklı bakış açılarına örnek veren K13, bir olayın ya da duygunun yansıtılma biçimini tarif etmiştir. Araştırmada farklı bakış açıları katılımcılar tarafından *farklı pencerelerden bakmak, yeni perspektifler kazanmak* biçiminde tanımlanmıştır. K103, “*Bu dersin bana insan, insan ilişkileri, olaylar, duygular ve düşüncelerle ilgili farklı açılardan bakabilmemi ve daha fazla şey keşfetmemi sağlamasını bekliyorum.*” sözleriyle drama dersinde kazanacağı bakış açılarıyla günlük yaşama yönelik bir farkındalık geliştireceğini, K8 ise “*Bana kalırsa bu derste bulunmak, kendi iç dünyamda dramaya verdiğim belli başlı tanımlamalardan uzaklaşarak başka görüşler keşfetmek açısından oldukça şanslı bir durum. Konu tiyatro olduğunda eğitimin bir sonu olduğunu düşünmediğimden, bu dönem boyunca hem yeni perspektifler kazanıp hem de verilen ödevlerle bilgileri sağlamlaştırmanın bana oldukça katkı sağlayacağını düşünüyorum.*” sözleriyle drama dersinin kendisini kalıplardan uzaklaştırarak farklı görüşler kazandıracağını ifade etmektedir. Katılımcıların drama dersini seçmelerinin nedenlerinden biri de yaratıcılıklarını ve hayal güçlerini geliştireceği düşüncesidir. K31, drama çalışmalarında bu becerilerini geliştireceğini düşünmekte, bu süreçte kendisini sanatla ifade edebileceğine inanmaktadır.

Sanatı her zaman gelişime ve geliştirmeye açık bir şey olarak görüyorum. Kendimizi de en çıplak şekilde sanatla ifade edebileceğimize inanıyorum. Kendi hayal gücü dünyam çokça geniş olmakla beraber daha farklı şeyler katacağına inanıyorum. Sahne korkumu tamamen

yeneceğime inanıyorum bu ders sayesinde ve insanlara bir şeyleri anlatmak benim için çok büyük bir zevk. O sırada toplumda gerçekleşen olayları anlaşılır ve açık bir şekilde doğrular ve yanlışlarla anlatmak düşüncesi bile çok hoş.

Dramayı, “Kişinin yaratıcılığını destekleyen ve topluluk içindeyken kendi olabilmelerini, duygularını yavaş yavaş ortaya dökebilmesini sağlayan bir ders, daha doğrusu bireyin kendini tanımasına en çok olanak veren ve empati yeteneğini geliştirebileceği bir sanat olarak görüyorum.” sözleriyle tanımlayan K98’a benzer biçimde K37 de “Hayal gücümü, duygularımı, ifade gücümü geliştirmek ve kafamda beliren durumları hayata geçirmek, bu olguları güzel ifade etmek istiyorum.” sözleriyle drama dersinde sanatsal becerilerini geliştirmeyi hedeflediğini ifade etmiştir. Katılımcıların drama dersinde sanatsal, kültürel, sosyal yönden kendilerini keşfetme, eğlenme, rahatlama ve sosyalleşme konusunda beklentileri olduğu görülmüştür. Katılımcılar için bir grubun parçası olmak, bir grupta birlikte olmak ya da sanatsal, kültürel etkinlikler yapmak oldukça önemlidir. Kendisini, “Dramayı sadece bir olayı canlandırma olarak değil de yeni bir deneyim kazanma, deneyimlerini paylaşma ve aktif olarak bir grubun içerisinde bulunmayı sağlayabiliyor.” sözleriyle ifade eden K46’ya benzer biçimde K58 de “Dersi seçme sebepim sosyal anlamda bana bir şeyler katacağını düşünmem, kolektif olarak içinde bulunduğum çalışmalar ile bakış açımı genişletmek ve yeni insanlar tanımak” sözleriyle kolektif çalışmanın, bir grup olmanın kendilerine katkı sağlayacağını ifade etmiştir.

Drama çalışmalarında rol oynama, doğaçlama gibi teknikleri kullanarak belirli rollere giren katılımcılar canlandırdıkları rol kişilerinin ne düşündüklerini ne hissettiklerini ya da olaylar karşısında nasıl tepki verdiklerini keşfetmeye çalışırlar. Bu noktada dramanın empati becerisini geliştirdiği söylenebilir. Katılımcıların drama dersi konusundaki beklentilerinden biri de empatiye yöneliktir. Drama çalışmalarının, rol oynamanın ve doğaçlamanın empati becerisine katkı sağlayacağını düşünen K43, derste çiftçi, hemşire, avukat gibi rollere girerek bu becerinin gelişeceğini düşünmektedir.

Günlük yaşamımızdaki tiplere rastlandığı için empati yeteneğimizin artmasını bekliyorum aslında. Olaylar karşısında ben nasıl tepki veririmden daha çok bir çiftçi, hemşire ya da avukat nasıl tepki verirdi diyerek kendimi onların yerine koymayı, canlandırmalar yapmayı istiyorum. Katkı sağlayacağını elbette düşünüyorum. Daha önce de belirttiğim gibi empati yapmak daha kolay olacaktır. Mesela hiç yoksulluk görmemiş biri canlandırmalar sayesinde sıkıntılar karşısında ne yapabileceğini öğrenebilir.

Empatiyi karşıdakini daha iyi anlayabilme olarak tanımlayan K60’ın, “Özgüven geliştirme, karşıdakine kendini daha iyi ifade etme ve karşıdakini daha iyi anlayabilme, iyi iletişim, başkalarının yaşadıkları duyguları kendim deneyimlemeye çalışma gibi konularda bana faydası olacaktır.” sözlerine benzer biçimde K77 de “Gerçek hayatta insanlarla daha kolay empati kurup onları anlayabilmemi ve insanların davranışlarından hangi duyguda olduğunu çıkarabilmemi sağlayabilir.” sözleriyle dramanın günlük yaşamda insanları anlamasına katkı sağlayacağını düşünmektedir.

Tiyatro Konusundaki Beklentiler

Katılımcıların drama dersine yönelik beklentileri gözden geçirildiğinde, dramaya yönelik yaptıkları tanımlar ve beklentileri arasında benzerlikler olduğu görülmektedir. Dramayı, drama dersini genellikle tiyatro ile ilişkilendiren katılımcılar, beklentiler konusunda da tiyatroya ilişkin ifadeleri sıklıkla kullanmışlardır. *Oyunculuk, tiyatro kuram bilgisi, sahneleme, dramatik yazarlık, oyun metinleri okuma ve yeni bakış açıları kazanma* katılımcıların drama dersine yönelik tiyatro

konusundaki beklentilerini oluşturmaktadır. Daha çok tiyatro alanına seslenen bu beklentilerin katılımcıların diğer yanıtlarıyla da benzerlik gösterdiği söylenebilir. Söz gelimi drama dersini tiyatroya benzer biçimde tanımlayan katılımcılar, önceki drama yaşantıları sorulduğunda tiyatro konusunda örnekler vermişler, dersi seçme nedenleri arasında tiyatro ile ilişkili ifadeler kullanmışlardır. Bu aşamadaki bulguların katılımcıların zihinlerinde dramaya ilişkin oluşan çerçevenin tiyatroyu anımsattığı göz önünde bulundurularak okunması anlamlı olacaktır.

Katılımcıların oyunculuk becerileri konusunda *ses tonunu, beden dilini, jest ve mimikleri etkili kullanmaya, iyi rol yapmaya ya da bir karakteri etkili canlandırmaya, iyi bir diksiyona sahip olmaya ve karakterleri çözümlenme konusunda bilgili olmaya* yönelik beklentileri olduğu görülmektedir. Sahne sanatları bölümünde öğrenci olan K41, “*Tiyatro, oyunculuk, dans ve klasik eserlerde oynamak, sanatla iç içe olabilmek en sevdiğim şeyler ve aynı zamanda en büyük hayalim olup olmak istediğim şeylerdir. O yüzden seçmeli derslerimizde bu ders sunmuş olurken, kesinlikle bu fırsatı değerlendirmek ve bu alanlarda kendimi geliştirmek istedim.*” sözleriyle drama dersinin bu alanlarda gelişimine katkı sağlayacağını ifade etmiştir. K41, “*Kendi bölümümde duygularımı yansıtmama ve sahne özgüvenimi geliştirebilmesini düşünüyorum; hem de aynı zamanda oyunculuk ve tiyatro becerilerinde ve temelini öğrenmemi sağlamasını düşünüyorum.*” ve K96, “*Duygularımı, mimik ve jestlerimi daha iyi ifade edebilmemde bana katkısı olacağına inanıyorum.*” sözleriyle drama dersinin oyunculuk becerilerinin, jest ve mimikleri kullanma becerilerine katkı sağlayacağını düşünmektedir. Benzer biçimde K20 “*Sahne önünde konuşurken heyecanım daha az olacak diyaftram nefesi kullandığım için. Metin yazarken yaratıcılığımı kullanacağım için sürekli beyin fırtınası yaparak aktif kalacağım.*” sözleriyle drama dersinin tiyatro konusundaki gelişimine sağlayacağını, K67 ise “*Önceki dönem sanat felsefesi almıştım bu dönem farklı bir ders seçmek istedim. Bu dönem bölüm derslerim arasında metin incelemeleri olduğu için belki teorik bilgi anlamında katkı sağlar diye düşündüm hem de tiyatro ilgi alanlarımdan biri.*” sözleriyle okuduğu bölümdeki derslerine faydası olacağını, K82 “*Bu dersin bana bir oyunu, bir tiyatro metnini daha kolay kavrama konusunda katkı sağlayacağını düşünmekteyim.*” sözleriyle okuduğu tiyatro metinlerini daha kolay kavrayacağını söylemiştir. Katılımcıların ayrıca tiyatro konusunda yeni bilgiler edinmeyi, yeni tiyatro terimleri öğrenmeyi, tiyatro eserleri okumayı, tiyatro konusunda yeni ve farklı bakış açıları kazanmayı, tiyatro kültürlerini geliştirmeyi, dramatik yazarlık konusunda kendilerini geliştirmeyi hedefledikleri görülmektedir.

Drama Dersine Yönelik Beklentiler

Katılımcıların drama dersine yönelik beklentilerini iki başlık altında toplamak mümkündür. Katılımcıların drama alan bilgisine sahip olmak istedikleri, dramanın ne olduğuna, hangi stratejilere sahip olduğuna ve nasıl uygulandığına yönelik bilgi edinmeyi bekledikleri görülmektedir. Bu beklenti, dramayı genellikle tiyatro kavramları ile açıklayan katılımcılar açısından oldukça önemlidir. Katılımcıların drama konusundaki bir diğer beklentisi doğaçlama becerilerini geliştirmeye yöneliktir. Katılımcılar doğaçlama becerisi ile kendilerini ifade etme becerisi arasında ilişki kurmuşlar, doğaçlamanın bu becerilerine katkı sağlayacağını ifade etmişlerdir. Söz gelimi K29, “*Doğaçlama yeteneğimi geliştirmek istiyorum. Bu derste yapacağımız doğaçlamalar ile, dilin düzgün kullanımını geliştirecektir. Ayrıca özgüven kazanımını olumlu etkileyecektir.*” sözleriyle doğaçlama çalışmalarının yararlarını vurgulamıştır. K45 ise “*Doğaçlama ve rol yapmanın sosyal durumlarda özgüvenimin artmasına, kendimi daha iyi ifade etmeye yardımcı olacağını düşünüyorum.*” sözleriyle doğaçlamanın günlük yaşama katkısı üzerinde durmuştur.

Drama konusundaki beklentilere yönelik K30'un, *"Psikodrama tekniğine daha çok ilgi duymak istiyorum aslında. Drama hakkında öğrenmek istediğim teknikleri bu ders ile öğrenmeyi hedefliyorum. Çalışmalara katılmayı, araştırma yapmayı isterim. Drama hakkında kendimi bilgilendirmek ve daha çok geliştirmek isterim."* sözleri drama konusundaki kendisini geliştirmeyi planladığı, K35'in *"Drama dersinden beklentim beni bu konuda fikir sahibi bir bireye dönüştürmesi en azından diğer alanlarla farklarını ya da ortak noktalarını görebilmeyi öğrenmek istiyorum. Bu ders için diğer dönem yaptığım gibi kalıpların dışına çıkarak ama çizgileri aşmadan kendi yorumlarımla dersi özümsemek olacak."* yanıtı diğer alanlarla drama arasındaki farkları öğrenmeye yöneliktir. Bazı katılımcıların drama dersi içeriğine yönelik herhangi bir fikrinin olmadığı düşünülecek olursa bu beklentinin akla yatkın olduğu söylenebilir. Katılımcıların drama konusundaki beklentileri ve kullandıkları ifadeler, bu ifadelerin çokça tekrarlanması, gelişim ve tiyatro konusundaki beklentileri ile karşılaştırıldığında nicel olarak oldukça sınırlı olduğu görülmektedir. Bunun nedenlerinin başında katılımcıların drama dersi ile tiyatro çalışmalarını özdeşleştirmeleri ve dramayı tiyatro kavramlarıyla açıklamalarının bulunduğu söylenebilir.

Tartışma, Sonuç ve Öneriler

Bu araştırmada drama dersi alan üniversite öğrencilerinin dramaya yönelik tanımlarını, drama dersini seçme nedenlerini ve derse yönelik beklentilerini belirlemek amaçlanmıştır. Bazı katılımcıların ortaokulda ya da lisede seçmeli drama dersi aldıkları, drama eğitimlerine katıldıkları görülmüştür. Bazı katılımcılar tiyatro eğitimlerine katıldıklarını, tiyatro kulüplerinde ya da tiyatro topluluklarında yer aldıklarını, okullarında düzenlenen tiyatro oyunlarında çeşitli roller aldıklarını, piyes, müsamere gibi etkinliklere katıldıklarını ifade etmişlerdir. Drama deneyimi olan katılımcıların, tiyatro deneyimi olanlara oranla daha az sayıda olduğu ve öğrencilerin tiyatro konusunda daha fazla deneyim sahibi olduğu görülmüştür. Katılımcıların tiyatro deneyimlerinin, sorulara verdikleri yanıtlarda, dramaya ilişkin tanımlarda ya da derse ilişkin beklentilerinde etkili olduğu söylenebilir. Başka bir deyişle katılımcılar drama konusundaki sorulara tiyatroya ilişkin önceki yaşantılarını, düşüncelerini ya da öğrendikleri bilgileri göz önünde bulundurarak yanıtlar vermişlerdir. Bu durum katılımcıların dramaya ilişkin tanımlarını, ders hakkındaki beklentilerini ve dersi seçme nedenlerini etkilemiştir.

Araştırmanın birinci alt sorusu *"Üniversite öğrencilerinin dramanın tanımına yönelik görüşleri nelerdir?"* biçimindedir. Drama sıklıkla tiyatro alanı ile karıştırılan bir alan olarak öne çıkmaktadır. Dramaya katılan ya da drama konusunda deneyimi olmayan kişiler dramayı tanımlarken tiyatro kavramlarından, tiyatronun bileşenlerinden ya da tiyatro çalışmalarından örnekler verirler. Bu durum tiyatronun araçlarından etkin biçimde yararlanan, tiyatro ile doğrudan ya da dolaylı bir ilişkisi olan drama açısından olumsuz bir durum olarak görülebilir. İçerik ve amaçlar açısından benzeşen tiyatro ve drama alanları biçim açısından farklılaşmakta, tiyatro alanında sahneye teatral bir ürün koymak amaçlanırken drama sürecinde çalışma süresince elde edilecek tutum ve davranışların kazanılması amaçlanmaktadır. Bu noktada doğaçlamaya dayalı ilerleyen ve doğrudan katılımcıların inisiyatif alarak uygulama sürecine rol içinde ya da dışında müdahale etmesi ile gerçekleştirilen drama çalışmalarının dersi seçecek öğrenciler tarafından tanınması oldukça önemlidir.

Katılımcıların dramayı tanımlarken ya da dramadan söz ederken genellikle tiyatro konusunda örnekler verdikleri, tiyatronun karakteristik özelliklerinden söz ettikleri, tiyatro kavramlarını

kullandıkları görülmektedir. Araştırmada, katılımcılar dramanın ne olduğunu öğrenseler dahi dersin seçiminde ya da öncesinde drama konusunda yeterli bilgiye sahip olmadıkları sonucuna ulaşmıştır. Bu durum, katılımcıların dramayı sıklıkla karıştırdıkları tiyatro ile ilişkilendirmelerine, drama dersi içeriğinin tiyatro etkinliklerine benzer biçimde gerçekleşeceğini düşünmelerine neden olmaktadır. Bu nedenle dramanın yalnızca araştırmanın gerçekleştirildiği Ankara Üniversitesi özelinde değil, Türkiye’deki diğer üniversitelerde drama dersini seçen öğrenciler tarafından da bilinmesinin öğrencilerin dersi bilinçli olarak seçmelerinde etkili olacağı düşünülmektedir.

Tiyatro ile drama arasında belirgin farklar bulunmaktadır. Genellikle biçimsel olarak öne çıksa da amaçlar bakımından da farkların bulunduğu söylenebilir. San’a (2006) göre bu farklardan en belirgin olanı tiyatrodaki mükemmel olanı temel alan ve izleyiciyi etkileyecek bir performans ortaya çıkarılmasıdır. Kolektif çalışmaların ön plana çıktığı dramada ise katılımcıların yaratıcılıklarını ve düş güçlerini kullanarak rol içinde ya da dışında çeşitli paylaşımlarda bulunmaları amaçlanmaktadır. Dramanın tiyatro ile arasındaki net ayrımı vurgulayan Slade’e (1954) göre drama çalışmalarında tiyatroyun yeri bulunmaktadır ancak bu, dramanın yalnızca küçük bir kısmını oluşturmaktadır. Benzer biçimde Hornbrook (1989) da dramayı genel tiyatro pratiklerinden uzaklaştırmayı değil dramayı daha nitelikli hale getirmek ve katılımcıların gelişimine katkı sağlaması amacıyla tiyatro ile dramanın iç içe olması gerektiğini ifade etmiştir. O’Toole, Stinson ve Moore (2009) ise eğitimde dramanın ortaya çıktığı günlerden itibaren alanda iki kutuplu bir tartışmanın varlığından söz eder. Bir grup, dramatik sanat formunun herhangi bir şeyin öğretimini kolaylaştıran bir araca dönüştürülmesinin sanat formunun estetik özelliklerini aşındırdığını ifade ederken bir diğer grup ise dramatik sanat formunun öğretim aracı olarak kullanılması gerektiğini, bu tür bir kullanımın sanat formunun da işin içine dahil edilerek gerçekleştirilebileceğini belirtir.

Dramanın tanımına yönelik elde edilen bulgular üç farklı başlıkta incelenebilir. Drama, katılımcılar tarafından yaşamdaki durumların canlandırılması, insan ilişkilerini anlamaya ya da yorumlamaya yönelik gerçekleştirilen doğaçlamalar biçiminde tanımlanmıştır. Doğrudan dramayı tanımlayan bu ifadeler az sayıda kişi tarafından kullanılmıştır. Dramaya ilişkin ön bilgiler çoğunlukla tiyatroya yöneliktir. Katılımcıların büyük bir çoğunluğu dramanın bir tiyatro formu olduğunu, drama çalışmalarında bir metnin sahneye konduğunu ve dramanın bir sahne sanatı olduğunu düşünmektedir. Aynı zamanda dramanın bir oyun yazma sanatı olduğu ve drama çalışmalarında bir karakterin canlandırıldığı ifade edilmiştir. Bu tanımlar doğrudan tiyatroyu tanımlayan ifadeler içermektedir. Katılımcılar dramaya ilişkin bu tanımları yaparken önceki yaşantılarından yararlanmışlardır. Daha önce bir oyunda rol alan, tiyatro çalışmalarına katılan öğrenciler dramayı, yaptıkları bu çalışmalara benzetmişler, dramanın sahneye yönelik bir sanat olduğunun altını çizmişlerdir. Katılımcılardaki bu yanlış algılamaların temelinde drama ile tiyatroyu özdeşleştirmeleri yatmaktadır. Katılımcılar dramayı tanımlarken ayrıca sanatsal bir dışavurum süreci olduğunu ve bu süreçte yaratıcılık gerektiğini ifade etmişlerdir. Bu ifadeler bir sanat formu olan dramanın estetik boyutunu ortaya koymaktadır.

Araştırmanın ikinci alt sorusu “*Üniversite öğrencilerinin drama dersini seçme sebepleri nelerdir? Üniversite öğrencileri drama dersini seçerken nasıl hareket etmişlerdir?*” biçimindedir. Elde edilen bulgular; katılımcıların okudukları bölüme katkı sağlaması, farklı yönlerini keşfetmek ya da eğlenmek amacıyla drama dersini seçtiklerini ortaya koymuştur. Katılımcıların kişisel özellikleri dersin seçiminde etkili olmuştur. Bu noktada katılımcıların kendilerini geliştirmek, günlük yaşamda bu becerileri kullanmak ya da insanlarla ilişkilerine katkı sağlaması amacıyla drama dersini seçtikleri

sonucuna ulaşılmıştır. Katılımcılar aynı zamanda sanata ilgi duydukları için ve dramanın sahne sanatlarına yönelik olmasından dolayı bu dersi seçtiklerini ifade etmişlerdir. Öğrenciler dramaya ve tiyatroya ilgili oldukları, katılım sağladıkları sanat etkinliklerinden memnun kaldıkları için bu dersi seçtiklerini söylemişlerdir. Katılımcıların drama dersini seçerken farklı durumları göz önünde bulundurdıkları, farklı kişilerden ders hakkında fikir aldıkları, drama ve tiyatro konusunda araştırmalar yaptıkları ya da dersi veren öğretim elemanı hakkında araştırma yaptıkları görülmüştür. Sayıca düşük bir orana denk gelen bu ön hazırlıkların dışında katılımcıların ders konusunda herhangi bir ön hazırlık yapmadıkları sonucuna ulaşılmıştır.

Araştırmanın üçüncü alt sorusu “*Üniversite öğrencilerinin drama dersinden beklentileri nelerdir?*” biçimindedir. Katılımcılar drama dersi ile iletişim becerilerini ve özgüvenlerini geliştirmeyi, farklı bakış açıları kazanmayı, daha yaratıcı ve hayal gücü yüksek kişiler olmayı, toplumdaki diğer kişilerle duygudaşlık kurmayı, sosyalleşmeyi beklemektedirler. Araştırma sonuçları bu konuda yapılan araştırmalarla benzer biçimdedir. Durdukoca'nın (2015) yapmış olduğu araştırmada katılımcıların en önemli beklentisinin özgüven gelişimi olduğu görülmektedir. Katılımcıların gelişim konusundaki beklentileri kendilerini keşfetmeye, günlük yaşamdaki ilişkilerine katkı sağlamaya yöneliktir. Bu beklentiler aynı zamanda katılımcıların dramayı nasıl tanımladıkları ile de ilgilidir. Dramayı genel olarak tiyatro ile ilişkilendiren katılımcıların beklentileri benzer biçimde tiyatronun amaçları ile örtüşmektedir. Bu konudaki en net sonuç, drama dersini seçen katılımcıların tiyatro konusundaki beklentileri ile açıklanabilir. Katılımcılar drama dersi ile oyunculuk becerilerini geliştirmeyi, tiyatro kuram bilgisi edinmeyi, sahneleme, dramatik yazarlık ve oyun metinleri konusunda deneyim kazanmayı ve tiyatroya yönelik yeni bakış açıları geliştirmeyi beklemektedirler. Katılımcıların bu konudaki beklentileri doğrudan tiyatroya yöneliktir. Sözü edilen beklentiler tiyatro eğitiminin bir parçası ya da bir tiyatro oyununun sahneye konulmasıyla elde edilecek becerilerdir. Katılımcıların bu beklentilere sahip olmasında drama ile tiyatroyu doğrudan ilişkilendirmenin etkili olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Her ne kadar katılımcıların zihnindeki drama imgesi tiyatro ile özdeşmiş gibi görünse de bu durum düşünüldüğü kadar olumsuz değildir. Drama süreçlerinde kişisel gelişime ve öğrenmeye ayrı ayrı vurgu yapan farklı anlayışlar bulunmaktadır (Eriksson, 2007). Kişisel gelişim temelli drama süreçleri, dramanın sanat formuna ağırlık verirken öğrenmeyi önceleyen drama süreçleri ise sanat formunun bir öğrenme yolu olarak kullanılması gerektiğini ifade etmektedir. Bu bağlamda, katılımcıların drama dersinden beklentileri, dersin ne tür bir içerikle yapılandırılacağını da belirleyen ana unsurdur. Bu nedenle, kişisel gelişim temelli beklentiler içerisinde olan bir katılımcı gruba, tiyatro ve drama arasındaki biçimsel farkların aktarıldığı, dramanın sanat formu yönünün daha ağır bastığı bir içerik sunulması yerinde olacaktır. Çünkü katılımcıların tiyatro ile özdeşleştirerek dile getirdikleri beklentileri drama yoluyla karşılanabilir. Katılımcıların drama konusunda yalnızca doğaçlama becerilerini geliştirme ve drama konusunda yeni bilgiler edinmeye yönelik beklentilerinin olduğu söylenebilir. Araştırma sonuçları göz önünde bulundurularak aşağıdaki öneriler geliştirilmiştir:

- Dersin isminin programda drama olarak yer alması tiyatro ile ilgili bir beklenti ve algıya neden olmaktadır. Bu nedenle dersin adı yaratıcı drama veya eğitimde drama olarak değiştirilmelidir.
- Üniversitelerdeki drama derslerinin tanıtımına yönelik çalışmalar yapılmalı, öğrencilerin dersi seçme sürecinde daha bilinçli seçim yapmaları sağlanmalıdır.

- Dramaya yönelik çeşitli kavram yanılgıları bulunan öğrenciler drama ile tiyatroyu doğrudan ilişkilendirmektedir. Bu durum öğrencilerin drama dersinden beklentilerinin tiyatro odaklı olmasına neden olmaktadır. Drama dersi içerikleri tasarlanırken söz konusu kavram yanılgılarını ortadan kaldıracak biçimde hareket edilmelidir.
- Drama derslerinin içeriği katılımcıların beklentilerinin öğrenilmesinden sonra dersin amaçlarına, katılımcıların hazır bulunuşluğuna uygun biçimde gözden geçirilmelidir.
- Drama dersi, yaratıcı dramanın amaç ve içeriğini çok açık ve net yansıtacak biçimde hazırlanmalıdır. Bu tür derslerin içeriği kültürel ve sanatsal okuryazarlık becerilerinin gelişimine katkı sağlayacak yönde hazırlanmalıdır. Bu dersler daha çok bilinçlenme, kültürlenme sürecine yönelik, demokratikleşme, sosyal empati, iletişim-etkileşim gibi gelişim odaklı olmalıdır.

Kaynakça

- Adıgüzel, Ö. (2019). *Eğitimde yaratıcı drama*. Ankara: Yapı Kredi Yayınları.
- Adıgüzel, Ö. ve Metinnam, İ. (2021). The need for the bachelor of creative drama in higher education of Turkey: Insights from experts. *İlköğretim Online- Elementary Education Online*, 20 (1), 628-64
- Anderson, M. (2005). New stages: Challenges for teaching the aesthetics of drama online. *The Journal of Aesthetic Education*, 39(4), 119-131.
- Arastaman, G. ve Öztürk-Fidan, İ. ve Fidan, T. (2018). Nitel araştırmada geçerlik ve güvenilirlik: Kuramsal bir inceleme. *YYÜ Eğitim Fakültesi Dergisi*, 15(1), 37-75.
- Bolton, G. (2007). A history of drama education: A search for substance. In L. Bresler (Ed.) *International Handbook of Research in Arts Education*, 45-62. New York: Springer Publishing.
- Bowell, P. ve Heap, B. (2019). *Süreçsel dramada planlama* (Çev. Ed. C. Karadeniz). Ankara. Pegem Akademi Yayınları.
- Durdukoca, Ş. F. (2015). Okulöncesi öğretmen adaylarının bir ders ve öğretim tekniği olarak dramaya yönelik görüşlerinin incelenmesi. *Erzincan Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 17(1) (2015), 153-174
- Eriksson, S., A. (2007). Looking at the past from stepping into the future: background reflections for drama in the curriculum of the 21st century. In J. Shu & P., Chan (Eds.), *Planting trees of drama with global vision in local Knowledge: IDEA 2007 Dialogues* (pp. 371-384). IDEA Publications, Hong Kong Drama/Theatre and Education Forum, Hong Kong.
- John, P. D. (2006). Lesson planning and the student teacher: re-thinking the dominant model. *Journal of curriculum studies* 38(4), 483-498.
- Hornbrook, D. (1989). *Education and dramatic art*. Oxford, Basil, Blackwell.
- Landy, R. J. & Montgomery, D. T. (2012). *Theatre for change education, social action and therapy*. Hampshire: Palgrave Macmillan.
- Leung, L. (2015). Validity, reliability, and generalizability in qualitative research. *Jornal of Family Medicine and Primary Care*, 4(3), 324-327.
- Merriam, S. B. (2009). *Qualitative research a guide to design and implementation*. San Francisco: Jossey-Bass A Wiley Imprint.
- Merriam, S. B. & Tisdell, E. J. (2016). *Qualitative research a guide to design and implementation*. San Francisco: Jossey-Bass A Wiley Imprint.
- Merriam, S. B. & Grenier, R. S. (2019). *Qualitative research in practice examples for discussion and analysis*. San Francisco: Jossey-Bass A Wiley Brand.

- McConnell, C. & Bradley, C. & Uhrmacher, P. B. (2020). *Lesson planning with purpose five approaches to curriculum design*. Newyork: Teachers College Press.
- Noble, H. & Smith, J. (2015). Issues of validity and reliability in qualitative research. *Evidence-Based Nursing*, 18(2), 34-35.
- O'Toole, J & Stinson, M. & Moore, T. (2009). *Drama and curriculum a giant at the door*. Berlin: Springer.
- Özçelik-Çetin, A. ve Öztürk, A. (2013). Yaratıcı drama alanında Gavin Bolton'ın drama anlayışı. *Yaratıcı Drama Dergisi*, 8(16), 1-14.
- Patton, M. Q. (2015). *Qualitative research & evaluation methods*. California: Sage Publications.
- San, İ. (2016). Tiyatroya rağmen yaratıcı drama. *Yaratıcı Drama Dergisi*, 1 (1), 5-16. Retrieved from <https://dergipark.org.tr/tr/pub/ydrama/issue/13562/164219>
- Slade, P. (1954). *Child drama*. London: University of London Press.
- Thorkelsdóttir, R. B. (2016). *Understanding drama teaching in compulsory education in Iceland A micro-ethnographic study of the practices of two drama teachers* (Unpublished doctoral dissertation). Norwegian University of Science and Technology, Trondheim, Norway.
- Taylor, P. and Warner, C. D. (2006). *Structure and spontaneity the process drama of Cecily O'Neill*. Stoke on Trent: Trentham Books Limited.
- Taylor, P. (2020). *Drama sınıfı eylem yansıtma dönüştürme* (Çev. Ed. İ. Metinnam). Ankara: Pegem Akademi Yayınları.
- Uhrmacher, P.B. (2009). Toward a theory of aesthetic learning experiences. *Curriculum Inquiry*, 39(5), 613-636.
- Way, B. (1967). *Development through drama*. London: Longman Publishing.
- Yıldırım A, Şimşek H. (2013). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. (9. Baskı). Ankara: Seçkin Yayıncılık.
- Yıldırım, E. (2021). *Temel eğitim düzeyinde drama yönteminin etkililiği üzerine bir meta araştırma* (Yayımlanmamış doktora tezi). İstanbul Üniversitesi, İstanbul, Türkiye.
- Yin, R. K. (2016). *Qualitative research from start to finish*. New York: The Guilford Press.
- Yükseköğretim Kanunu, T.C. Resmî Gazete, 17506, 6 Kasım 1981.

Why do University Students Choose Drama Classes? An Example from Ankara University

Gökhan Karaosmanoğlu¹

İhsan Metinnam²

Article Info

DOI: 10.21612/yader.2022.012

Article History

Received 09.05.2022

Revised 03.07.2022

Accepted 12.07.2022

Keywords

Elective drama course

Creative drama

Expectations from drama course

Higher education

University students

Article Type

Research paper

Abstract

For various reasons, university students take drama lessons, which are offered as a required or selected course for different age groups in formal education. Drama is one of the courses available to university students from many colleges and departments who want to strengthen their cultural and creative skills. This study aims at finding out how university students who have drama classes describe drama, why they choose drama, and what they expect from the drama lessons. Through targeted sampling, 115 university students were reached in the study, which employed basic qualitative research. The "Elective Drama Course Readiness Determination Form" was utilized to gather data for the study, and descriptive analysis was employed to analyze the results. Participants in the survey frequently associated drama with theater, claiming that drama is theater or a subset of theater. The participants choose the drama course to contribute to their individual growth (contribute to the studies in their departments, discover different aspects of themselves, have fun, be curious), to be interested in art and performing arts, and to enhance their skills in theater and drama. The participants' goals for the course are to improve themselves (in areas such as communication skills, self-confidence, different perspectives, creativity, imagination, empathy, socialization, entertainment, relaxation, and self-discovery), and to learn more about theater (acting, theater theory, staging, dramatic writing, and reading play texts) and drama (knowledge about drama, improvisation skills). Considering the results of the research, it is suggested that the contents of drama courses should be better promoted in universities, studies should be carried out to eliminate the misconceptions about drama, and students should choose the drama course accordingly.

1 Ph.D. Ankara University, Ankara, Turkey. e-mail: gkaraosmanoglu@gmail.com, Orcid ID: 0000-0002-6612-4669

2 Ph.D. Ankara University, Ankara, Turkey. e-mail: ihsanmetinnam@gmail.com, Orcid ID: 0000-0001-6984-2693

Introduction

One of drama's most important objectives is to stimulate creative discussion by involving real-life issues through role-playing and improvisation. Participants experience various social roles and have the chance to explore the meaning of being human in a variety of ways by taking part in a safe environment and using the tools provided by drama (Thorkelsdóttir, 2016). The drama process is also referred as creative drama and drama in education in Turkey, where the participants act out in different roles and deal with a problem, mystery, journey, research, or crisis situation in a dramatic fiction (Bolton, 2007). In the presence of a drama teacher, drama studies are conducted. The subject is chosen based on the participants' level of readiness and then applied in a well-structured plan in a setting created with the lesson's goal in mind, taking into account the participants' prior experiences (Adıgüzel, 2019).

In Turkey, drama studies are practiced in the context of formal and non-formal education with participants from various age groups and developmental stages. Drama as a discipline focuses on the abilities of the participants, or students, and is used to foster their creativity or instruct in drama-related subjects (role, dramatic fiction, drama techniques, etc.). On the other hand, when drama is used as a tool (method), it is used to explain the subjects of a lesson and to realize the determined gains. All drama lessons incorporate both aspects of drama in a way that builds a spiraling learning process for drama (Bowell & Heap, 2019). Drama as a teaching method corresponds to the educational dimension of the drama lesson, and drama as a discipline corresponds to the art form characteristic. Drama studies are based on improvisation and role-playing and develop themselves as an aesthetic process. This artistic concern, which reflects the essence of drama, enables the participants and the drama teacher to be creatively involved in the process.

Drama is an effective method according to a meta-analysis study evaluating all elementary education drama studies conducted in Turkey on the basis of its effects on academic success, permanent learning, attitude, skill, and value development (Yıldırım, 2021). Since the early 1980s, drama has taken on significant importance in the Turkish educational system by becoming both a compulsory and elective course at many levels, from preschool to higher education (Adıgüzel & Metinnam, 2021). Some of these courses are taught in various university faculties.

University-level drama courses are offered to meet a variety of requirements. Drama is taught as a compulsory and elective course at education faculties, which are the institutions that train teachers. The teaching dimension of drama is emphasized in these courses in order to enhance the teacher candidates' professional competencies. On the other hand, drama, which is among the elective fine arts courses opened within the scope of subparagraph (i) of Article 5 of the Higher Education Law No. 2547, aims to contribute to the personal and professional development of all university students.

While performing role-playing and improvisation activities in both elective and compulsory drama lessons, games and physical activities are used as needed. In these courses, students deal with certain subjects for learning purposes and gain knowledge about the art form of drama. For this reason, an educational and artistic planning is carried out in the aforementioned courses. In particular, the use of a learner-centered discipline such as drama, which has the characteristics of an art form as well as a teaching method, requires a planning approach that is more creative, open to aesthetic learning and makes the learner a subject. Aesthetic learning can only be possible with a risk-

taking planning that ensures active participation of the learner, provides opportunities for sensory experience and imagination (Uhrmacher, 2009). Since the drama lessons are based on a dramatic fiction that the drama teacher and the participant build together on the basis of improvisation, the path to the learning goal does not consist of a single line. Therefore, the teacher needs to leave the safe space and take risks. Taking risks is a characteristic of a drama teacher that is necessary to include the contribution of the learner in the planning process and to take the relationship established between the teacher and the learner out of traditional patterns (Taylor & Warner, 2006; Taylor, 2020). In this context, rather than a conventional planning for drama processes, a planning approach that directly includes the interests and expectations of the learner in the process that is live, tested and completed not on the desk, but in the field when it meets the learner, is more appropriate (McConnell & Conrad & Uhrmacher, 2020). This kind of planning approach is a dialogic planning based on the dialogue between the teacher and the learner and the search for the meaning of something together (John, 2007). In the dialogic planning approach, not the product (the plan itself), but how the planning will be realized by centered on the learner (the process) is problematized (John, 2007). While planning drama studies, there are concerns such as focusing on the process rather than the result, reorganizing the relationship between the learner and the teacher in favor of the learner, and researching the subject to be learned together with the participants. On the other hand, being process-oriented rather than result-oriented (Adıgüzel, 2019) is one of the distinctive features of drama. The duality of process and result is only one of several dichotomies such as theater-classroom and artist-teacher (Anderson, 2005) on which the history of drama can be read. According to Landy and Montgomery (2012); drama and theater are forms of performance that have their roots in ritual and religious ceremonies. In Ancient Greek, drama means the act performed, while the theater is defined as a space created to observe an act. In drama, the participant takes action and actively participates in both the artistic and educational process. The role of the participant is not just to watch the action performed, like the spectator in conventional theater.

Being process-oriented is at the center of discussions that can be associated with the educational and artistic dimensions of drama. Drama studies are carried on based on dramatic fiction created by the learner and the teacher through improvisation and role playing. The process of creating the dramatic fiction and the drama techniques used in this process, in other words, the aesthetic tools correspond to the artistic form of the drama. Drama, which is heavily fed by the dramatic arts, is often confused with theater. For this reason, discussions about the art form of drama have generally been handled in two main points. The first of these is the concern to define the unique artistic form of drama more clearly by revealing the similarities and differences between drama and theater. Positioning drama in an anti-theatre place, Way (1967) states the difference between drama and theater while theater deals with the communication between the audience and the actor, while drama deals with the experiences of the participants. Bolton (Bolton, 1986 cited; Özçelik-Çetin & Öztürk, 2013), who stands in the opposite position of Way in this regard, underlines the need to focus more on the similarities between the two disciplines, rather than pointing out the formal differences between theater and drama. What Way and Bolton agree on is that drama should be at the center of participants' experiences and should focus on the process rather than the production.

The arguments over whether the art form -such as roles, staging, acting, etc.- or the learning objective -which should be at the heart of the drama processes- remains a major topic of contention between drama and theater. A teacher, who thinks that the art form should be prioritized in drama,

said, “*What do we know about this character?*” It starts with a question that refers to the art form, aimed at understanding the role of the person or character. The teacher who prioritizes the learning goal “*Where should we set out to solve this problem?*” can start with a question that focuses on the targeted output in the education process (Bolton, 2007). Both approaches share an understanding that places the participant’s experience at the center of the process in different ways. In addition, a drama lesson structured with any of these approaches (prioritizing the art form or learning goal) necessarily includes the other approach.

The approach adopted in drama processes can be effective in determining the participants’ perception of what drama is, their expectations from drama, or their interest in drama. From the opposite point of view, the expectations and interests of the participants towards drama may also be effective in determining the approach to be adopted in the planning of the drama lesson. Because while some participants’ expectations about the drama lesson may be the development of skills such as self-expression, self-confidence and socialization, some participants may expect to understand how to teach something through drama. In this context, it is important to determine the interests and expectations of the participants while designing any drama course or a one-semester drama education program.

It may be said that the majority of Turkish drama studies are concentrated on the teaching aspect of drama and formal schooling. This indicates that the drama is utilized with an emphasis on connecting it to the achievements of education programs at the applied level (such as elementary, secondary or higher education). In contrast, a drama process is developed within the context of social elective courses in universities in which the participants are more focused on personal interest and development, while the absence of a specific education program elevates the participants’ interests and expectations for drama to a more crucial point. At the same time, it can be said that university students do not have enough information about drama during the course selection process, and they start to get to know drama through drama workshops after choosing the course. For students who want to enroll in drama class and get the most out of it, this situation presents a challenge. Because students will benefit more from the drama lesson process if they are aware of what to expect and have a general understanding of the course material or applied education program. At this point, it can be said that determining the readiness of the university students and their expectations from the drama lesson, within the scope of item (i) of Article 5 of the Higher Education Law No. 2547, is important in terms of determining what kind of approach the instructor will follow in the planning of the course and the course content. In this research, it is aimed to reveal the reasons why Ankara University students choose the drama course and their expectations about the course. For this purpose, answers to the following questions were sought:

- What do university students think about the definition of drama?
- What influences university students’ decisions to enroll in a drama course?
- When choosing the drama course, did university students use any means to obtain information about the content of the course?
- What may university students expect from the drama course?

Methodology

This section includes headings for the research methodology, study group, data collection tools, and data analysis.

Research Model

This research was designed with a basic qualitative research design (Merriam, 2009; Merriam & Tisdell, 2016; Merriam & Grenier, 2019). The most characteristic feature of all qualitative research is that it is based on the idea that individuals construct reality in interaction with their social world (Merriam & Tisdell, 2016). Basic qualitative research is concerned with (1) how people interpret their experiences, (2) how they semantically construct the world around them, and (3) how they make sense of their experiences (Merriam, 2009; Merriam & Tisdell, 2016). These three features are essential features that characterize all qualitative research. However, some qualitative research designs have an extra dimension. For example, the phenomenological pattern is concerned with what the underlying understanding and essence of a phenomenon is. Therefore, it is not sufficient for the research problem to have only a qualitative nature. At the same time, it should carry the necessity of investigating the essence of the understanding underlying the phenomena. However, every study in the field of qualitative research may not have an extra dimension as in the phenomenology design. Basic qualitative research is used for studies that are more suitable to investigate the problem with the qualitative method, but do not meet the special conditions demanded by patterns such as phenomenology. It can be said that basic research is the most widely used design in qualitative studies (Merriam & Tisdell, 2016; Merriam & Grenier, 2019). In this design, data related to the research problem is collected through interview, observation and document analysis. The collected data are analyzed according to the rules of qualitative data analysis (Merriam & Tisdell, 2016). According to Patton (2015); the common question of studies constructed using basic qualitative research is *“What are the practical implications and useful applications of what we can learn about this topic or problem?”*. The reason for using the basic qualitative research in this study is to describe the prior knowledge of the students who chose the elective drama courses taught at universities, how they decided to choose the course, and their expectations from the course by revealing open-ended questions. In this way, it is thought to provide practical information that will help the students who will take the course in the future to choose the drama course more consciously and help the lecturers structure the course content.

The Study Group

The study group consisted of 115 students (81 female, 34 male) studying at different departments at Ankara University in the fall semester of the 2021-2022 academic year, most of whom did not have drama experience. In order to create the study group, the purposeful sampling technique, which was created with examples that would present the richest and closest data in the focus of the research, was used (Yin, 2016). The students included in the study group were required to have a definite registration for the drama course. Drama, which is an elective course; it is one of the art courses such as painting, music, sculpture, creative writing, cinema and photography courses. In universities, these courses are carried out by lecturers working in departments such as Basic Art Education or Fine Arts Departments affiliated with the rectorate. The applications of these courses carried out within the scope of 5i courses may differ from university to university. Therefore, it should

be emphasized that the study was carried out in the context of drama, which is one of the elective courses opened within the scope of article 5i at Ankara University. In order to protect participant confidentiality for each student whose opinions were taken within the scope of the study, codes such as “P1, P2, ... P115” are used. The faculties, departments and numbers of the participants in the study group can be seen in Table 1:

Table 1. *Faculties, Departments and Number of University Students in the Study Group*

FACULTY	Departments	Participants
Faculty of Languages and History-Geography	American Culture and Literature, Anthropology, Arabic Language and Literature, Information and Document Management, Persian Language and Literature, Philosophy, French Language and Literature, Folklore, Indology, Hittitology, Hungarology, Classical Archeology, Korean Language and Literature, Latin Language and Literature , Protohistory and Pre-Asian Archeology, Psychology, History of Art, Sinology, Sumerology, History, Prehistoric Archeology, Theatre, Contemporary Greek Language and Literature, English Language and Literature, Spanish Language and Literature, Italian Language and Literature	58
Faculty of Dentistry	Dentistry	2
Faculty of Pharmacy	Pharmacy	5
Faculty of Science	Statistics, Biology, Mathematics	8
Faculty of Nursing	Midwife	1
Faculty of Communication	Journalism, Public Relations and Advertising, Radio, Television and Cinema	5
State Conservatory	Modern dance, Opera-singing	2
Faculty of Engineering	Food Engineering, Electrical Engineering, Geological Engineering	6
Faculty of Health Sciences	Social Work, Health Management, Child Development, Orthotics-Prosthetics, Nutrition and Dietetics	10
Faculty of Politics	Political Science and Public Administration, Economics, Law, Finance, International Relations, Business Administration	8
Faculty of Sports Sciences	Coaching, Sports Management	3
Faculty of Medicine	Medicine	3
Faculty of Applied Sciences	Actuarial Sciences, Real Estate Valuation and Management	4

Data Collection Tools

In qualitative research, data are generally collected through observation, interview or document analysis (Merriam, 2009), in addition to various materials related to the study and even the emotions inherent in the study (Yin, 2016). In this study, data were collected through interviews. The interview is carried out in order to express a behavior, action, belief or point of view of the person participating in the study (Yin, 2016). A questionnaire titled *Elective Drama Course Readiness Determination Form* was created for this study's participant interviews. The interview form, with the

first section of six questions, includes demographic information such as faculties and departments of the university students participating in the research; the second part consists of six open-ended questions in which they can express their prior knowledge about the drama course they have chosen, their decision-making process, and their expectations about the course: “*Have you taken drama lessons or drama training before?*”, “*Have you participated in any drama work? Explain in detail.*”, “*What do you think drama is? How would you describe the drama to a friend?*” During the preparation of the form, opinions were received from two experts working in the field of drama, an expert who had experience in collecting data through interviews in qualitative research processes, and an expert who reviewed the interview form with a focus on language and expression. The interview form’s electronic link address was provided to the sample participants, who were then asked to respond to the form’s questions after it had been finalized in accordance with the expert opinions gathered and posted online.

Students who will participate in the research must be students who have decided to take the elective drama course and whose course registration has been finalized. Ankara University students take elective courses in their first year. Students who will choose a course can obtain information about the courses from the “Ankara University Open Course Materials” page. On this page, it is possible to reach the course materials related to the purpose, syllabiof the courses and the subject to be covered every week. The drama classes used in the context of this study were delivered via distance learning. The remote delivery of the course has nothing to do with the COVID-19 Pandemic and is solely related to how the university operates.

Data Collection and Analysis

Data were analyzed using descriptive analysis. According to predetermined themes, the data are summarized and analyzed in descriptive analysis (Yıldırım & Şimşek, 2013). The themes of this study, which aim to reveal the pre-knowledge of the university students who take the elective drama course, their decision-making processes, and their expectations from the course; “Views on the definition of drama”, “Deciding to choose drama course”, “Expectations from the drama course” were determined. The codes and categories obtained by descriptive analysis are presented with figures showing their relations with each other. The frequency of the codes presented in the figures is indicated in parentheses.

Validity And Reliability Of The Research

In qualitative research, validity refers to the “appropriateness” of tools, processes, and data. The validity of the research is about whether the research question is valid for the desired outcome, the method chosen is appropriate to answer the research question, the design is valid for the method, the sampling and data analysis is appropriate, and finally the results are valid for the sample. The essence of reliability in qualitative research is based on consistency (Leung, 2015). In this study, the relationship between the research problem and the research questions was taken into consideration, and a sample selection was made in accordance with the problem and research questions. In addition, data collection tools have been developed in connection with the purpose of the study in order to ensure validity. All data were recorded in reliable ways (the form created in the electronic environment records the responses instantly), deciphered, the opinions of the participants were conveyed as they were, and an objective point of view was tried to be made by minimizing

the researcher bias. In addition, procedures such as data analysis and presentation were carried out considering the research questions. In qualitative research, there are many strategies proposed by various qualitative researchers from different intellectual traditions to ensure validity and reliability (Arastaman & Öztürk-Fidan & Fidan, 2018). All these strategies are used to strengthen the validity, reliability and credibility of qualitative research (Yin, 2016). One of the most common methods used to ensure the validity and reliability of qualitative research and to strengthen its credibility in this way is triangulation (Merriam & Grenier, 2019). Triangulation can be accomplished by employing any of the strategies, such as triangulation of data sources, researchers working on the same research, theoretical approaches and methods to be used while interpreting the data set (Yin, 2016; Patton, 2015). In this study, triangulation was made on the data analysis that the researchers working on the research carried out independently from each other, and the opinion of another expert on the data analysis was taken. Thus, it was tried to ensure consistency between codes, categories and themes. Because qualitative research should be able to convey the reality it tries to describe at the highest possible level. This is called the truth value of the work (Noble & Smith, 2015). Consistency between coders is a part of the strategies applied to reflect the reality that qualitative research deals with in the most accurate way. In addition, direct quotations containing the views of the participants supporting the themes were included in order to strengthen the reliability of the research. These quotations were chosen with care to reflect the variety in the sample. As much as feasible, the researchers' biases were put on hold while analyzing the direct quotations, and they made an effort to depict the truth being mirrored in all of its dimensions. Another strategy to increase the validity, reliability and credibility of qualitative research is applicability/transferability. The results of qualitative research should be such that they can be a source for other research and can be used by other researchers (Noble & Smith, 2015). In order for the results of the study to be a source for new research in the literature, attention was paid to associating the categories and themes with the common concepts used in the literature, and the findings were tried to be presented by associating them with the main discussions in the literature.

Research and Publication Ethics

The research process was carried out after the ethics committee decision of Ankara University Ethics Committee dated 24/05/2021 and numbered 9/179. The purpose of the research was explained to the participants, information and assurance were given that the participation was on a voluntary basis and that the participants had the right to withdraw from the research at any stage of the research. The participants were told that the information they provided would be protected and would only be used within the scope of the research.

Findings

The findings obtained as a result of the analysis of the data are presented considering the aims of the research. The emerging themes were presented in categories and supported by quotations from the views of the participants.

Views On The Definition Of Drama

The first research question is “*What are the views of university students on the definition of drama?*”. While answering this question, the participants gave examples from their previous drama and theater experiences and established similarities between drama and theater. In this context, it would be meaningful to first take a look at what the participants said about whether they had drama experiences in the past. In the examples given by the participants, it is seen that they joined theater communities in high school or university, took theater education and elective drama lessons in secondary or high school. It can be said that the examples in which the participants talked about their previous drama experiences are mostly related to their theater experiences. It is possible to collect the examples given for drama experiences in two groups:

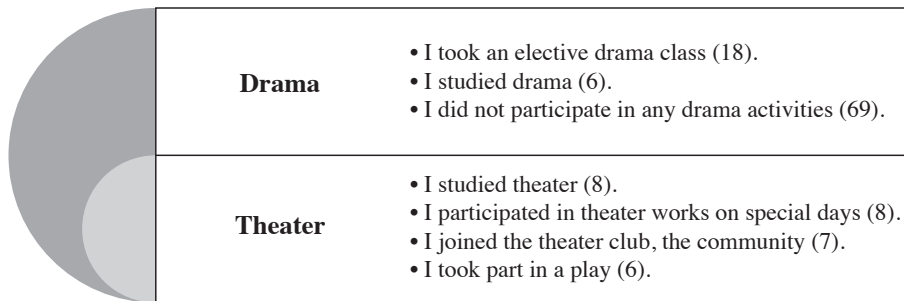

Figure 1. Previous experiences of the participants

It is seen that some of the participants did not participate in any drama activity before the drama course. Some participants said that they took drama lessons in middle school, high school or university. There are also students who take the drama course for the second time at the university. For example, P21 said, “*I wanted to take the course again because I liked the practice we did the last term,*” and P89 said, “*I took a drama course in the first semester. I participated in extracurricular drama meetings and practices.*” The statements of the participants who took the elective drama course in secondary or high school are that the course content or practices are similar to the theater or are theater activities. P31 said, “*I took drama lessons 2-3 times a week in the 7th and 8th grades before. We performed at school a few times. We were preparing everything ourselves and doing the stage, make-up, and rehearsals ourselves,*” and P30 said, “*We took it as an elective course in high school. Our teacher also did studies. I was in two of them. I took part in a theatrical village play and one of our own written works,*” and she gave examples of theatrical village plays. Participants stated that they joined a theater club or community, got theater training, and took part in a play. Some participants stated that they had acting, theater, and drama education in theater clubs of universities, private theaters, and state institutions. Some of them participated in theater activities in secondary school, high school, or university. They said that they supported the preparation of plays; they contributed to the staging of plays on subjects such as stage, make-up, rehearsal, and lighting.

Participants also mentioned that when they were in middle school or high school, they put on short plays by organizing small groups. “*I’ve never taken theater courses,*” P91 remarked, “*But I went to various activities. Our Turkish Literature teacher in high school gave us a task. In the lesson, we were divided into groups according to our preferences: those who wanted to improvise, those who wanted to write a text, and those who wanted to stage a short play. I also attended the debates at school*”. With the words “*I worked on special days while I was in primary, secondary,*

and high school,” P1 talked about her experiences. The participants talked about the events held at the school, using examples like reading poetry, giving presentations, and performing numerous shows. As can be seen, the participants discussed a variety of scenarios relating to their theatrical experiences and provided examples of activities beyond theater and drama, including debate, poetry reading, presenting, and performing.

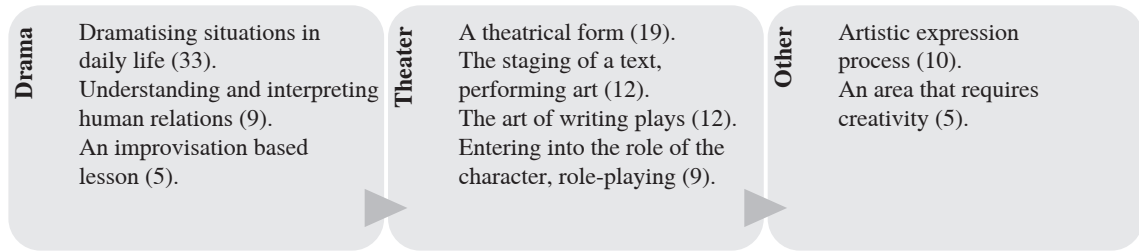

Figure 2. Views on the definition of drama

It is possible to collect the differing responses to the definition of drama under three headings. The first one is about the meaning of drama studies based on role-playing and improvisation. The answers of the participants at this point are that drama means personating situations in daily life. It has also been said that drama requires creativity, is based on improvisation, and at the same time has the purpose of understanding or interpreting human relations. It may be claimed that students who have previously attended drama classes have a greater understanding of what drama is. While the other participants directly associated drama with theater, those who took the elective drama course had a direct relationship with drama.

The statements of P15, who defines drama with the words “*Drama is the reenactment of daily life conflicts in a certain place without an audience and without a written text*”, are quite appropriate. Drama, which means the performing of situations encountered or likely to be encountered in daily life without a written text and without an audience, has the characteristics that P15 expresses. Similarly, “*Drama is an educational field that develops creativity. It provides communication and interaction between individuals. Drama provides a great contribution and support to the theater and the performing arts because it tells a play, a story or event, or life with theater techniques. By using theatrical techniques in drama, we personalize the above-mentioned titles with improvisations. Therefore, it is also very important for individual development.*” P41, who defines drama with the following statements, talks about the characteristics of drama. In this process, the use of some techniques has been mentioned, and it has been stated that these techniques belong to drama or are used in theater. Drama was defined by the participants as the *art of dramatizing fiction, narrating, playing roles, staging, and the art of performing life*.

Participants stated that drama is based on improvisation and contributes to understanding and interpreting human relations. Thinking that drama is a process based on experiences, P10 said, “*I see drama as a mirror. What we have experienced in this life, what has happened to us, what we have heard, seen, places we have been to, people we have met, or events we have witnessed; all of these and more, more precisely, we can say that whatever is possible in this life is brewed with us and transferred to the outside world with our experiences until then and in our own way, a kind of reflection. That’s why I see drama as a mirror. A replica of ‘reality’*,” he likened drama to a mirror, emphasizing that experiences are important for drama. P17 said, “*The individual gains the most from*

drama education in the social realm, in communication, and in the journey of self-development. Art of drama works on interpreting and understanding the world,” and stated that drama is effective in understanding and interpreting the world.

In the research, since drama is often associated with theater, it is stated that it resembles theater or is a form of theater. Examples are given that drama is a stage art, play art or play-writing activity in which a text is staged. In particular, the participants talked about the theater work carried out in high school and gave examples of the shows they performed with the theater groups on special days. P2 said, *“I would start with Shakespeare and try to explain it all the way to The Merchant of Venice. Where I couldn’t explain, I used to talk about the texts written for the stage, that is, the theater plays and the art branch that includes all of them,”* and P8 gave a direct example of a theater text to describe the drama with the words, *“If I were to tell it in my own words, I would consider drama as building a new world. Although there are different opinions on this subject, and although Brecht’s theater contradicts this sentence, I think that what is told on stage is a new reality. This reality/world, which includes many fields from visual arts to music and aesthetics but is a whole on stage, is the artists’ reflections of the event to the audience with various reflections such as body language and tone of voice,”* he emphasized that theater includes different disciplines. Defining drama as a sub-branch of theater, P67 said, *“If I told a friend of mine, I would say, ‘The teacher might ask you to go on stage and play a melted butter in a pan.’ For me, drama is theater”*, and P104 directly points to the art of theater with the words *“Drama reminds me of the words acting and theater.”*

“We try to create something about the scene we are going to make in our head first. Lines, behavior on stage, etc. Then we put it on paper and move on to the production phase. We can deal with the problems in society or we can create brand new and never-before-seen things with our own imagination,” explaining the drama, P31 explains the staging process of a play; describes the steps in dramaturgy, staging, and acting. The expressions used by the participants while describing drama are generally *a literary genre, a performing art, a play, the art of a play, the art of writing a play, the art of performance, the staging, the staging of a scenario, the narration, the simulation of the real world, the telling of a sad and tragic situation, fiction.* They also mentioned that the drama can be improvised or based on a theatrical production. In addition, the activities carried out during the theater process such as reading, memorizing, and practicing, were mentioned. Apart from these, P14 said, *“For me, drama is not just a person getting into a role. It is the transfer of experiences or dreams to the outside world by assimilating emotions. Just as we cry, laugh or fear in serials and movies, it is the instillation of the emotions of the character we watch. We put ourselves in that character’s shoes and try to understand what they feel as a human being,”* similar to the words *“Drama is the state of being able to imitate a situation or a person and live the moment as if it were happening to oneself,”* by P77 has been defined as imitate.

When the findings are examined, it is seen that the participants also use the expression *“an area that requires creativity and an artistic expression process”* to define drama. Participants defined drama as *a process of communication and expressing emotions, a reflection of life, mirror, expression process, artistic expression of emotions.* P47 said, *“I think creativity and self-expression skills are very important and play an important role in drama. If I had told a friend of mine, I would have defined drama as the creative expression of one’s feelings both inside and outside of one’s self,”*. Similarly, the participants also stated that creativity and imagination are important to drama.

Deciding To Choose Drama Class

The second research question is “*What are the reasons for university students to choose the drama course? How did university students act when choosing the drama course?*”. The participants chose the drama lesson by considering different situations or characteristics. There are elective courses in different disciplines such as culture, arts, and sports, open in accordance with article 5i, covering both compulsory and elective courses for different purposes in universities. It is seen that the participants chose the drama lesson for different purposes. It is possible to classify these goals as goals in self-development, art, theater and drama.

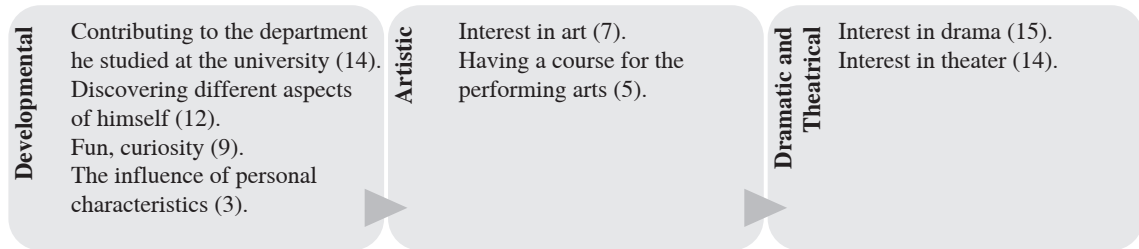

Figure 3. *Reasons for choosing drama course*

One of the main reasons for the participants’ choosing the drama course is to improve themselves. The participants think that in this way they will express themselves better in daily life, they will discover different aspects and the drama course will contribute to the department they are studying in. Associating the drama course with the department studied at the university was frequently mentioned in the research. In this context, what P30, who is a student in the psychology department, said was effective in choosing the course:

I had attended the psychodrama event of my department’s psychology community. Actually, I want to be more interested in psychodrama technique. I aim to learn the techniques I want to learn about drama with this course. Thanks to drama, I can use psychodrama techniques such as role-playing, role-changing, and sharing in a psychological treatment. For this reason, I would like to inform myself about drama and develop it more.

P30 states that drama will contribute to his lessons and psychodrama education, and that psychodrama and drama are similar in terms of form. It can be said that P30 chose the drama course in order to contribute to his development and educational life. P48 said, “*Of the elective courses, it was the course that I found closest to myself. I chose it because it is related to my field and I think it will be useful for me,*” he stated that he chose the drama course because it was related to his department. Similarly, P67, who is a student in the theater department, said, “*I had taken art philosophy in the last term, this term I wanted to choose a different course. I thought that maybe it would contribute in terms of theoretical knowledge, since there are text studies among my department courses this term, and theater is one of my interests,*” he expects the drama course to contribute to the department courses.

The participants stated that they chose the drama lesson in order to explore different aspects of it and have fun, and that they thought they would have fun in the drama lesson. “*I have expectations for myself from the drama class. I want to reveal the aspects of myself that I still do not know or cannot reflect very well. In order to meet these goals, I will try to incorporate what I have learned into my daily life as much as possible.*” P10 aimed to discover the features that he was not aware of

with the drama lesson, and P14 said, *“The reason for choosing this course is to try to understand the real personality of the role I take in my life and to do research to bring it out. I saw that drama is an element that is formed as a result of the combination of the individual’s self and emotional integrity, and I believe that solving this combination will help me achieve the purpose of my own role.”* and stated that he wanted to make discoveries about himself with the drama lesson and that drama would be effective at this point.

While deciding on the drama course, the participants’ interest in art and the fact that drama was related to the performing arts were effective. The participants stated that the drama would contribute to their work on the stage. K31 said, *“I think the biggest reason why I chose the course is that I love being on stage and dealing with art since I was little. Especially the make-up and clothes side. I don’t know if I can do this against a very large crowd, but why not,”* they stated that they expected to make progress in areas such as staging, make-up and costumes. P37 said, *“I enjoy watching and being in theater, cinema and other stage plays. I chose the drama class because I thought it could develop my imagination and increase my communication power.”* He said that his interest in the performing arts was influential in his choice of the lesson, and P103 stated that he chose the drama lesson for similar reasons, with the words *“I chose it because of my interest and curiosity in the performing arts.”*

It can be said that interest in drama and theater is effective in choosing the drama course. The participants’ previous experiences, curiosity and interest in drama and theater were effective in the selection of the course. It is seen that the participants who took drama lessons before and had drama experience chose the lesson again. For example, P21 said that she was satisfied with the lesson with the words *“I liked the practice we did last term, so I wanted to take the lesson again”*. That’s why I chose this course again,” she stated that the drama course had a positive effect on her. P51, on the other hand, said that her interest in drama was effective in choosing the course by saying, *“I didn’t need to do much research because I was interested in the field of drama in general and I had knowledge.”* The interest of the participants, who defined drama with the concepts of theater, was effective in choosing the drama course. At this point, the opinions of the participants who had theater experience before the drama lesson (taking theater education, playing in a play, joining a theater group, etc.) come to the fore. For example, P8 said, *“The reason why I chose the course is that the idea of learning something with people with whom we share a common interest in theater excites me. Listening to the opinions of people who are interested in theater from different departments, sharing information actively and gaining more information about drama with the help of a teacher are among my main reasons.”* He said that the shares he thinks will be made about theater are the main reason for choosing the course. P7 said, *“I am in the school’s ‘Ankara Medical Players’ theater club. Theater interests me. That’s why I wanted to join.”* He stated that his experiences in the theater club he joined had an impact.

The participants did not do a comprehensive research in the process of deciding to choose the drama course, some of the participants took advice from their friends, got information about the content of the course or did research about the instructor who gave the course. P43 said, *“My friends who had taken the course before said that the course was fun. I wanted to choose this course as it would be a different experience. I did a little research on what drama means, how it was adapted for theater”*. He stated that he received advice from his friends and did research on the course content. Similarly, P32 said, *“I chose the course because I was interested and curious about drama and*

theater. My friends who took this course also recommended it. I researched the definition of drama, its functions and its difference from theater,” he said, adding that he was doing research and getting advice from his friends. P87, on the other hand, emphasized that he researched the instructors who teach drama lessons. Expressing himself with the words “My research on the course was carried out within the framework of checking the syllabuses from the relevant pages of the school and collecting information about the lecturers who teach the course”, P87 stated that he examined the syllabus of the course on the university’s website and decided to choose the course in this way. P105 said, “I learned the subjects, curriculum and some general information by doing research on the school’s website about the course. Other than that, I haven’t done much research.” He said that he examined the subject headings and content.

Expectations From The Drama Lesson

The third research question is “What are the expectations of university students from the drama course?”. Participants have different expectations from the drama course. Expectations from the drama course can be examined in the focus of “development” in general. Participants think that the drama course will contribute to their personal development and self-development in theater and drama. Participants gave various examples of these areas of development and made detailed explanations.

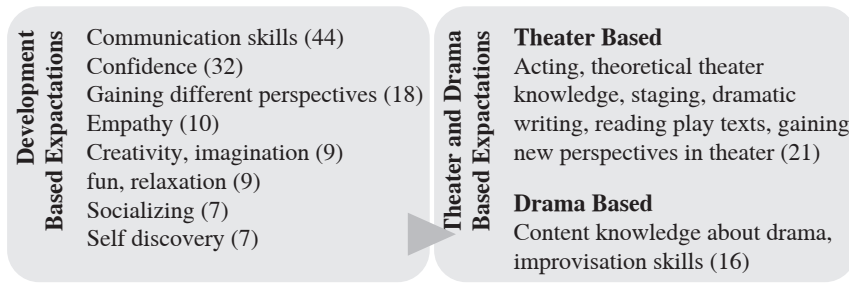

Figure 4. Expectations from the drama lesson

Expectations About Development

It can be said that the statements about expectations concentrate on the topic of personal development. This area of development includes the basic skills that participants should have in order to lead a healthier and more meaningful life. The participants who stated that the basis of taking the drama course is to improve themselves in different areas, together with the drama course, improve their *communication and empathy skills, gain self-confidence, develop different perspectives, be more creative and imaginative individuals, understand people better, socialize, have fun, relax, to discover themselves*. Expectations are directly related to how the participants define drama in their minds, their ideas about what drama is, and their thoughts on what to do in the drama class. It will be meaningful to read and interpret the findings in this context.

Various examples of communication, which can be defined as activities that allow people to express themselves, are given: Examples such as *speaking beautifully and effectively, adjusting the tone of voice, making a speech in front of an audience, using body language, gestures and mimics* express the contribution of the drama course to better communicate with people in the society. In this regard, P15 said, “I want it to help me communicate with people. I aim to adopt the things that are

in the course and that I may need in my daily life,” and P25 said, *“Yes, I think it will definitely help me. For example, I think it will contribute to conveying my own feelings to others and understanding their feelings, providing me with different perspectives on my communication with people and my attitudes towards life.”* The statements of two participants also support the findings. P38, on the other hand, stated that the course would contribute directly to Turkish speaking skills by saying, *“Since I am from Azerbaijan, there are some problems in speaking Turkish, but since there are few people in the course, I can improve my speaking even more by communicating with people.”* P50’s *“I aim to improve my speaking skills, adjusting my tone of voice, expressing myself more comfortably and improving my communication skills”* and P103’s *“Contribution to me in expressing myself more effectively in my daily life and using my gestures and mimics appropriately and in a measured way. I think it will help you to achieve it,”* revealing expectations about communication skills such as speaking, body language, gestures and facial expressions. At the same time, participants think that they can achieve their goals if they participate in the course continuously. P18 said, *“My expectation from the drama course is that it contributes to improving my communication skills. In order to meet these expectations, I think that I will do my best to attend the class during the lesson as much as possible,”* and P8 said, *“My first expectation in this lesson is active communication. In order to meet this expectation, I want to participate without missing the lessons and be in contact with the microphone and camera.”* He stated that he aimed to communicate actively in the lesson with his words and that he could use his microphone and camera.

Participants gave examples of self-confidence, which is one of the expectations for development, such as *speaking in front of the public, improvising, speaking on stage, decreasing excitement or shyness, overcoming stage fright and coming out of their shell.* P15 said, *“I am a shy person, I find it difficult to communicate with people. I think this course will have a facilitating effect on my daily life.”* These words are that the stage-oriented works, the roles taken or the improvisations in the drama lesson will help the participants to overcome shyness. *“I believe that I will completely overcome my stage fright thanks to this course and it is a great pleasure for me to explain things to people. To explain the events taking place in society at that time in an understandable and clear way with truths and falsehoods. Even though the thought is very nice,”* P31 thinks that with the help of drama, he can overcome his stage fright. P42 said *“When I think of drama, I always think of performing a play in front of people. Therefore, I think it will contribute a lot to my self-confidence development and my ability to express myself to people more easily.”* Similar to P42, the participants’ describing their drama work directly in the form of theater shows that the examples given about self-confidence are about playing a play to the stage and the audience. P45 said, *“I am extremely shy by nature. I can say that I have social anxiety in particular. I hope drama will be a tool that can pull me out of my shell. For example, I think that improvising and acting will help increase my self-confidence in social situations,”* as the participants thought that drama would be good for their self-confidence problem. P67’s views on this issue are similar. *“I was going to join a theater group, but I never had the courage. It would be very good for me if I regained my courage, which was lost during the pandemic, when my social life was almost zero and I was locked in my room. In order to meet my expectations, if our teacher goes to the museum etc. If he wants to do face-to-face activities in places, I will definitely participate.”* P67 thinks that the drama lesson will be good for her.

Self-confidence in performance arts such as drama and theater is a problem that participants experience in expressing themselves as well as a requirement they must have when they go on stage.

This requirement is valid for theater, which is an art form presented to the audience in the focus of a text, but there is no text or audience watching the participants from their seats in drama. Another issue underlined by the participants about confidence is that they think that drama has an effect that will shape their lives. *“I am the coordinator of a Turkey-wide project and I often get too excited and confused about what to say. I think that I can overcome this and complete my self-confidence with drama, and I will strive for it,”* expressing her expectations about the drama lesson, P71 thinks that she can overcome her excitement with drama activities. P91 similarly states that she has problems in speaking in public and that she took drama lessons in order to be an extroverted person and to speak in public:

I generally think that I express myself well, but this is not always the case. For example, when a passerby asks for the time, I cannot say 11:15 immediately. I'm stunned. Then it's like my tongue is opening. I have no idea why I am like this, but this has made me an introverted person. I chose this course in order to express myself better and to be more extroverted. Thanks to the drama, maybe I can chat with the person sitting next to me on the bus, and even become friends after this conversation. But right now, it's hard to talk to someone I don't know. Even if this person was sitting next to me on the bus.

In drama studies, participants improvise by taking different roles in dramatic fiction. By observing the attitudes and behaviors of different characters, the participants also gain different perspectives on how the people in the group approach problems and the methods they try to solve them. This situation can be explained by P13's words, *“I aim to learn and see how an event and emotion are reflected from different windows.”* Giving examples of different perspectives, P13 describes the way an event or emotion is reflected. In the study, different perspectives were defined by the participants as looking from different perspectives and gaining new perspectives. P103 said, *“I expect this course to enable me to look at people, human relations, events, feelings and thoughts from different perspectives and discover more,”* and emphasized that they will develop an awareness of daily life with the perspectives they will gain in the drama class. With the words *“In my opinion, being in this course is a very lucky situation in terms of discovering other views by getting away from the main definitions I give to drama in my own inner world. Since I do not think that there is an end to education when it comes to theater, I think that gaining new perspectives and consolidating the knowledge with the assignments during this period will greatly contribute to me,”* P8 stated that the drama course would distance him from the stereotypes and give him different views. One of the reasons why the participants chose the drama course was that it would improve their creativity and imagination. P31 thinks that she will develop these skills in drama studies and believes that she can express herself through art in this process:

I always see art as something open to development and improvement. I believe that we can express ourselves in the most naked way through art. Although my own world of imagination is very wide, I believe that it will add more different things. I believe that I will completely overcome my stage fright thanks to this course, and it will be a great pleasure for me to explain things to people. Even the thought of describing the events taking place in society at that time clearly with right and wrong is very pleasant.

Similar to P98, who defined drama as *“a lesson that supports one's creativity and enables one to be himself and to express his feelings gradually when he is in the community, or rather as an art that allows the individual to get to know himself the most and can develop his empathy skills,”* P37 also said *“I want to develop my imagination, emotions, and expressive power, to bring the*

situations that appear in my head to life, to express these phenomena well.” She stated that she aimed to improve his artistic skills in drama class. It was also seen that the participants had expectations about artistic, cultural and social self-discovery, entertainment, relaxation and socialization in the drama course. It is very important for the participants to be a part of a group, to be with a group or to do artistic and cultural activities. Similar to P46, who expressed himself as “*Drama can not only be an improvisation as an event but also a new experience, share experiences and be actively involved in a group,*” P58 said, “*The reason for choosing the course is because I think it will add something to me socially. Broadening my point of view and meeting new people with the work I have been involved in as a collective,*” he stated that working collectively and being a group would contribute to them.

By using techniques such as role-playing and improvisation, participants in drama studies try to discover what their characters think, what they feel, or how they react to events. At this point, it can be said that drama improves empathy skills. One of the expectations of the participants about the drama lesson is about empathy. P43, who thinks that drama studies, role-playing, and improvisation will contribute to her empathy skills, thinks that this skill will improve by taking roles such as farmer, nurse, and lawyer:

In fact, I expect our empathy skills to increase since we encounter different types in our daily lives. I want to put myself in their shoes and make animations by saying how a farmer, nurse, or lawyer would react rather than how I would react in the face of events. Of course, I think it will contribute. As I mentioned earlier, it will be easier to empathize. For example, someone who has never seen poverty can learn what to do in the face of adversity thanks to improvisation.

P60, who defines empathy as “*being able to understand the other person better*”, said, “*It will be beneficial for me in terms of developing self-confidence, expressing oneself better to the other person and understanding the other person better, good communication, trying to experience the feelings of others myself,*” Similarly, P77 said, “*It can enable me to empathize with and understand people more easily in real life, and to deduce how people feel from their behavior.*” He thinks that drama will contribute to understanding people in daily life.

Expectations About Theater

When the expectations of the participants for the drama lesson are reviewed, it is seen that there are similarities between the definitions they make for drama and their expectations. Participants, who generally associate drama and drama lessons with theater, also frequently used expressions related to the theater in terms of expectations. *Acting, theater theory, staging, dramatic writing, reading play texts and gaining new perspectives* constitute the expectations of the participants about drama. It can be said that these expectations, which mostly appeal to the theater field, are similar to the other responses of the participants. For example, the participants, who defined the drama lesson as similar to the theater, gave examples of the theater when asked about their previous drama experiences and used expressions related to the theater among the reasons for choosing the lesson. It would be meaningful to read the findings at this stage, considering that the framework formed regarding the drama in the minds of the participants reminds them of theater.

It is seen that the participants have expectations about *acting skills, to use tone of voice, body language, gestures, and mimics effectively, to act well or to portray a character effectively, to have good diction, and being knowledgeable about analyzing characters.* P41, who is a student

in the performing arts department, said, *“Playing in theater, acting, dance, and classical works, being intertwined with art are my favorite things, and at the same time, my biggest dream is what I want to be. That’s why, while offering this course in our elective courses, I definitely wanted to take advantage of this opportunity and improve myself in these areas.”* She stated that the drama course would contribute to her development in these areas. P41 said, *“I think it can improve my confidence on the stage and reflect my feelings in my own department. At the same time, I think that it will help me learn the basics of acting and theater skills,”* and P96, with the words *“I believe it will help me express my emotions, mimics, and gestures better,”* thinks that the acting skills of the drama course will contribute to their ability to use gestures and facial expressions. Similarly, P20 said, *“I will be less excited when speaking on stage because I use diaphragmatic breathing. Since I will use my creativity while writing a text, I will stay active by constantly brainstorming,”* and P67 said, *“I had taken art philosophy in the previous semester, so I wanted to choose a different course this semester. Since there are text studies among my department courses this semester, I thought that maybe it would contribute in terms of theoretical knowledge, and since theater is one of my interests,”* and P82 said, *“I think this course will contribute to my understanding of a play, a theater text more easily.”* The participants said that the drama course would help their development in theater, their departments at the university, and the theater texts they read more easily. It is seen that the participants also aim to gain new information about theater, to learn new theater terms, read play texts, gain new and different perspectives on theater, develop their theater culture, and improve themselves in dramatic writing.

Expectations About Drama

It is possible to collect the expectations of the participants for the drama course under two headings. It is seen that the participants want to have drama content knowledge; they expect to obtain information about what drama is, what strategies it has, and how it is applied. This expectation is very important for the participants, who usually explain the drama with theatrical concepts. Another expectation of the participants is to improve their improvisation skills. The participants established a relationship between the improvisation skill and the ability to express themselves, and stated that improvisation would contribute to these skills. For example, P29 said, *“I want to improve my improvisation ability. With the improvisations we will do in this lesson, the proper use of language will develop. It will also positively affect self-confidence,”* she emphasized the benefits of improvisation. P45, on the other hand, emphasized the contribution of improvisation to daily life with the words *“I think that improvisation and acting will help me increase my self-confidence and express myself better in social situations.”*

Regarding the expectations about drama, P30 said, *“I actually want to be more interested in psychodrama technique. I want to learn drama techniques with this course. I would like to participate in studies and do research. I would like to inform myself about drama and to improve myself more,”* and the words with which she plans to improve herself in drama, P35 said, *“My expectation from the drama course is that it transforms me into an individual who has an idea about it, at least I want to learn to see the differences or common points with other fields. For this course, as I did in the other semesters, it will be to absorb the lesson with my own interpretations by going outside the patterns but without crossing the lines.”* Her answer is to learn the differences between other fields and drama. Considering that some of the participants do not have any idea about the drama course content, it can be said that this expectation is reasonable. It is seen that the expectations of the participants about

drama and the expressions they use, the frequent repetition of these expressions, are quite limited when compared to the expectations about development and theater. It can be said that the main reasons for this are the participants' identification of the drama lesson with theater studies and their explanation of the drama with the concepts of theater.

Discussion, Conclusion and Recommendations

In this study, it was aimed to determine the definitions of drama, the reasons for choosing drama, and their expectations for the course of university students who take drama courses. It was observed that some of the participants took an elective drama course in secondary school or high school and attended some drama training. Some students stated that they participated in theater training, took part in theater clubs or theater communities, took various roles in theater plays organized in their schools, and participated in activities such as plays and performances. It was observed that the participants with drama experience were fewer in number than those with theater experience, and the students had more experience in theater. It can be said that the theater experiences of the participants are effective in their answers to the questions, their definitions of drama, or their expectations about the course. In other words, the participants answered the questions about drama by considering their previous experiences, thoughts, or the information they learned about theater. This situation affected the participants' definitions of drama, their expectations of the course and their reasons for choosing the course.

The first sub-question of the research is "*What are the views of university students on the definition of drama?*". Drama stands out as a field that is often confused with the theater field. People who participate in drama or have no drama experience give examples of theater concepts, components of theater or theater studies when describing drama. This situation can be seen as a negative situation in terms of drama, which makes effective use of the means of the theater and has a direct or indirect relationship with the theater. The theater and drama fields, which are similar in terms of content and purposes, differ in terms of form, while it is aimed to put a theatrical product on the stage in the field of theater, it is aimed to gain the attitudes and behaviors to be obtained during the study in the drama process. At this point, it is very important for the students who will choose the course to know the drama studies that are based on improvisation and that are carried out by the direct participants, taking the initiative and intervening in the implementation process either inside or outside the role.

It is seen that the participants generally give examples about the theater, talk about the characteristic features of the theater, and use the terms "theater" when describing or talking about drama. In the study, it was concluded that although the participants learned what drama is, they did not have enough knowledge about drama before or during the selection of the course. This situation causes the participants to think that the content of the drama course, which they often confuse with the theater, will take place in a similar way to the theater activities. For this reason, knowing the drama not only at Ankara University, where the research was conducted but also in other universities in Turkey by the students who choose drama course, will enable the students to make their choices consciously.

There are clear differences between theater and drama. Although these differences are generally prominent in form, it can be said that there are significant differences in terms of purposes. According to San (2006), the most obvious of these differences is the creation of a performance based

on the perfect in the theater and which will impress the audience. In the drama, in which collective works come to the fore, it is aimed that the participants use their creativity and imagination to make various shares in or out of the role. According to Slade (1954), who emphasizes the clear distinction between drama and theater, theater has a place in drama studies, but this is only a small part of drama. Similarly, Hornbrook (1989) stated that drama should be intertwined with theater in order to make drama more qualified and contribute to the development of the participants, not to distance it from general theater practices. O'Toole, Stinson, and Moore (2009) talk about the existence of a bipolar debate in the field since the emergence of drama in education. While one group states that transforming the dramatic art form into a tool that facilitates the teaching of anything erodes the aesthetic properties of the art form, another group states that the dramatic art form should be used as a teaching tool and that such a use can be realized by including the art form.

The findings obtained from the participants regarding the definition of drama can be examined under three different headings. Drama is defined as improvisations performed by students to enact real-life situations or to understand or interpret human relations. These expressions, which directly describe drama, were used by a small number of students. The pre-knowledge of the students about drama is mostly related to the theater. A majority of the participants think that drama is a form of theater, that a text is staged in drama works, and that drama is a stage art. Participants also stated that drama is the art of writing a play and that a character is portrayed in these studies. These definitions contain expressions that directly describe the theater. The participants' definitions of drama reveal that they have benefited from their previous drama experiences. The students, who had acted in a play before and participated in the theater activities, likened the drama to these works and underlined that drama is an art for the stage. The basis of this misperception of the participants lies in the identification of drama and theater. While defining drama, the participants also stated that it is an artistic expression process and that creativity is required in this process. These expressions reveal the aesthetic dimension of drama, which is an art form.

The second sub-question of the research is "*What are the reasons for university students to choose the drama course? How did the university students act when choosing the drama course?*". The findings revealed that the participants chose the drama course in order to contribute to the section they read, to explore different aspects of it, or to have fun. The personal characteristics of the participants were effective in the selection of the course. At this point, it was concluded that the participants chose the drama course in order to improve themselves, use these skills in daily life, or contribute to their relations with people. Participants also stated that they chose the course because they were interested in art and because drama was for the performing arts. Students chose this course because they were interested in drama and theater and were satisfied with the art activities they participated in. It was seen that the participants took different situations into consideration when choosing the drama course, got ideas from different people about the course, did research on drama and theater, or did research on the lecturer who gave the course. Apart from these preliminary preparations, which correspond to a low number, it was concluded that the participants did not make any preliminary preparations for the course.

The third sub-question of the research is "*What are the expectations of university students from drama?*". Participants expect to develop their communication skills and self-confidence, to gain different perspectives, to be more creative and imaginative people, to establish empathy with other people in the society, and to socialize with the drama course. The results of the research are similar

to the studies on this subject. In the research conducted by Durdukoca (2015), it is seen that the most important expectation of the participants is the development of self-confidence. The expectations of the participants in terms of development are directed towards discovering themselves and contributing to their relationships in daily life. These expectations are also related to how participants define drama. The expectations of the participants, who generally associate drama with the theater, are similarly in line with the aims of the theater. The clearest result on this subject can be explained by the expectations of the participants who chose the drama course. Participants expect to improve their acting skills, acquire theater theory, gain experience in staging, dramatic writing, and play texts, and develop new perspectives on theater with drama lessons. Participants' expectations in this way have a direct connection to the theater. The aforementioned expectations are a component of theater education or skills that can be learned through performing a play. The direct association between drama and theater, which commonly appears in the research, has been found to be successful in eliciting these expectations from the participants. Although the image of drama in the minds of the participants seems to be identical with the theater, this situation is not as negative as it is thought to be. There are different understandings that emphasize personal development and learning separately in drama processes (Eriksson, 2007). Drama processes that prioritize learning suggest that the art form should be used as a means of learning, in contrast to theatrical processes that are centered on personal growth and concentrate on the drama art form. In this context, the expectations of the participants from the drama lesson are the main factor that determines what kind of content the lesson will be structured around. For this reason, it would be appropriate to present a content in which the formal differences between theater and drama are conveyed and the art form aspect of drama outweighs a participant group who has expectations based on personal development. Because the expectations expressed by the participants by identifying them with the theater can be met through drama. It can be said that the participants only have expectations of improving their improvisation skills and gaining new information about drama. Considering the results of the research, the following recommendations were developed:

- The fact that the name of the course is included in the program as drama causes an expectation and perception about theater. For this reason, the name of the course should be changed to creative drama or drama in education.
- Studies can be carried out to promote drama courses in universities, and students should be provided with a more conscious choice in the course selection process.
- Students who have various misconceptions about drama directly associate drama with theater. This situation causes the expectations of the students from the drama course to be theater-oriented. While designing the drama course content, it is necessary to act in a way to eliminate the misconceptions in question.
- After learning the expectations of the participants, the content of the drama lessons should be reviewed in accordance with the objectives of the lesson and the readiness of the participants.
- Drama lessons should be prepared in a way that reflects the purpose and content of creative drama very clearly. The content of such courses should be prepared in a way that will contribute to the development of cultural and artistic literacy skills. These courses should be more focused on awareness, acculturation, democratization, social empathy, and communication-interaction.

References

- Adıgüzel, Ö. (2019). *Eğitimde yaratıcı drama [Creative drama in education]*. Ankara: Yapı Kredi Yayınları [Yapı Kredi Publishing].
- Adıgüzel, Ö. ve Metinnam, İ. (2021). The need for the bachelor of creative drama in higher education of Turkey: Insights from experts. *İlköğretim Online- Elementary Education Online*, 20 (1), 628-64
- Anderson, M. (2005). New stages: Challenges for teaching the aesthetics of drama online. *The Journal of Aesthetic Education*, 39(4), 119-131.
- Arastaman, G. ve Öztürk-Fidan, İ. ve Fidan, T. (2018). Nitel araştırmada geçerlik ve güvenilirlik: Kuramsal bir inceleme [Validity and reliability in qualitative research: A theoretical analysis]. *YYÜ Eğitim Fakültesi Dergisi [YYU Journal of Education Faculty]*, 15(1), 37-75.
- Bolton, G. (2007). A history of drama education: A search for substance. In L. Bresler (Ed.) *International Handbook of Research in Arts Education*, 45-62. New York: Springer Publishing.
- Bowell, P. ve Heap, B. (2019). *Süreçsel dramada planlama [Planning process drama]* (Çev. Ed. C. Karadeniz). Ankara: Pegem Akademi Yayınları [Pegem Akademi Publishing].
- Durdukoca, Ş. F. (2015). Okulöncesi öğretmen adaylarının bir ders ve öğretim tekniği olarak dramaya yönelik görüşlerinin incelenmesi [Examination of preschool teacher candidates' views on drama as a course and a teaching method]. *Erzincan Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi [Erzincan University Journal of Education Faculty]*, 17(1) (2015), 153-174
- Eriksson, S., A. (2007). Looking at the past from stepping into the Future: background reflections for drama in the curriculum of the 21st century. In J, Shu & P., Chan (Eds.), *Planting trees of drama with global vision in local Knowledge: IDEA 2007 Dialogues* (pp. 371-384). IDEA Publications, Hong Kong Drama/Theatre and Education Forum, Hong Kong.
- John, P. D. (2006). Lesson planning and the student teacher: re-thinking the dominant model. *Journal of curriculum studies* 38(4), 483-498.
- Hornbrook, D. (1989). *Education and dramatic art*. Oxford, Basil, Blackwell.
- Landy, R. J. & Montgomery, D. T. (2012). *Theatre for change education, social action and therapy*. Hampshire: Palgrave Macmillan.
- Leung, L. (2015). Validity, reliability, and generalizability in qualitative research. *Jornal of Family Medicine and Primary Care*, 4(3), 324-327.
- Merriam, S. B. (2009). *Qualitative research a guide to design and implementation*. San Francisco: Jossey-Bass A Wiley Imprint.
- Merriam, S. B. & Tisdell, E. J. (2016). *Qualitative research a guide to design and implementation*. San Francisco: Jossey-Bass A Wiley Imprint.
- Merriam, S. B. & Grenier, R. S. (2019). *Qualitative research in practice examples for discussion and analysis*. San Francisco: Jossey-Bass A Wiley Brand.
- McConnell, C. & Bradley, C. & Uhrmacher, P. B. (2020). *Lesson planning with purpose five approaches to curriculum design*. Newyork: Teachers College Press.
- Noble, H. & Smith, J. (2015). Issues of validity and reliability in qualitative research. *Evidence-Based Nursing*, 18(2), 34-35.
- O'Toole, J & Stinson, M. & Moore, T. (2009). *Drama and curriculum a giant at the door*. Berlin: Springer.
- Özçelik-Çetin, A. ve Öztürk, A. (2013). Yaratıcı drama alanında Gavin Bolton'ın drama anlayışı [Gavin Bolton's drama approach in the field of creative drama]. *Yaratıcı Drama Dergisi [Creative Drama Journal]*, 8(16), 1-14.
- Patton, M. Q. (2015). *Qualitative research & evaluation methods*. California: Sage Publications.
- San, İ. (2016). Tiyatroya rağmen yaratıcı drama [Creative drama versus theater]. *Yaratıcı Drama Dergisi [Creative Drama Journal]*, 1 (1), 5-16. Retrieved from <https://dergipark.org.tr/tr/pub/ydrama/issue/13562/164219>

- Slade, P. (1954). *Child Drama*. London: University of London Press.
- Thorkelsdóttir, R. B. (2016). *Understanding drama teaching in compulsory education in Iceland A micro-ethnographic study of the practices of two drama teachers* (Unpublished doctoral dissertation). Norwegian University of Science and Technology, Trondheim, Norway.
- Taylor, P. and Warner, C. D. (2006). *Structure and spontaneity the process drama of Cecily O'Neill*. Stoke on Trent: Trentham Books Limited.
- Taylor, P. (2020). *Drama sınıfı eylem yansıtma dönüştürme [Drama classroom action, reflection, transformation]* (Çev. Ed. İ. Metinnam). Ankara: Pegem Akademi Yayınları [Pegem Akademi Publishing].
- Uhrmacher, P.B. (2009). Toward a theory of aesthetic learning experiences. *Curriculum Inquiry*, 39(5), 613-636.
- Way, B. (1967). *Development through drama*. London: Longman Publishing.
- Yıldırım A, Şimşek H. (2013). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri [Qualitative research methods in the social sciences]*. (9. Baskı). Ankara: Seçkin Yayıncılık [Seçkin Publishing].
- Yıldırım, E. (2021). *Temel eğitim düzeyinde drama yönteminin etkililiği üzerine bir meta araştırma [A meta research on the effectiveness of drama method at primary educational level]* (Yayımlanmamış doktora tezi) [Unpublished doctoral dissertation]. İstanbul Üniversitesi, İstanbul, Türkiye.
- Yin, R. K. (2016). *Qualitative research from start to finish*. New York: The Guilford Press.
- Yükseköğretim Kanunu [Higher Education Law], T.C. Resmî Gazete [Turkish Republic Legal Gazette], 17506, 6 Kasım 1981.

